

TRANSCRIPT VAN DE VERENIGDE VERGADERING VAN HOOGHEEMRAADSCHAP DELFLAND
d.d. 20 december 2018

0. Opening

De voorzitter: Goedemiddag, het is half één, ik wil graag deze laatste VV-vergadering van het jaar openen. In deze donkere dagen voor kerst wil ik u heel graag verwelkomen in onze VV-zaal. Zoals u weet, kerst is het feest van licht en duisternis. Wat is het daarom mooi dat wij op veler verzoek nu onze nieuwe verlichting kunnen tonen in deze zaal. En dan moet het nu gebeuren. Ik hoop dat het niet alleen zal bijdragen aan leesbare teksten, maar ook aan verlichte besluiten. Het spijt mij dat mevrouw Eekhout nog steeds wegens ziekte verhinderd is. Ik wens haar, ook namens u allen, een voorspoedig herstel toe. Mevrouw Hoogerwerf en de heren Kuijvenhoven en Van Adrichem zijn ook verhinderd. Verder wil ik ... Ik weet niet of onze jeugddijkgraaf al aanwezig is, maar die komt ... Ah, kijk, wat een timing. Dus we hebben vandaag ook een speciale gast bij de vergadering, onze jeugddijkgraaf Jiska Taal, die ons straks zal toespreken. Ik heb ook wat verdrietig nieuws en dat is, ik wil nu het overlijden van de heer Roel Keuning memoreren. Hij is 88 jaar geworden en was hoogheemraad met portefeuille Waterkwaliteit, van 1988 tot 1995. En dat was in de periode dat meester Van den Berge dijkgraaf van het hoogheemraadschap van Delfland was. We hebben gelukkig ook heuglijk nieuws. Voor u ligt een presentie van de Partij voor de Dieren, opdat we in het nieuwe jaar met frisse moed er tegenaan kunnen gaan en in een goede sfeer met elkaar de verkiezingen tegemoet kunnen gaan. Dus dank u wel daarvoor. En helaas is er iets met de logistiek niet helemaal nog goed gegaan, maar dat hoop ik dat dat rechtgezet wordt. Maar uw dijkgraaf viert overmorgen zijn verjaardag en ik dacht dat het ook aardig zou zijn om een klein petit fours aan te bieden. Dat komt hopelijk zo later in de vergadering binnen. Zoals gezegd, het is de laatste vergadering van dit jaar. We hebben, als ik het goed geteld heb, zeven bespreekstukken. Dus dat betekent, dat is best een volle agenda. En er is wel enige tijdsdruk, omdat wij ook natuurlijk hebben afgesproken dat we gezamenlijk met alle medewerkers om half vijf de kerstborrel willen vieren. Verder. Dat waren eigenlijk mijn mededelingen.

1. Vaststellen agenda

De voorzitter: En met uw welnemen wil ik dan doorgaan direct naar het vaststellen van de agenda. Ik heb al gehoord via e-mail dat de PvdA de P&C cyclus, de energiestrategie en de motie watersystemen als bespreekstuk zou willen hanteren. En ik wil graag vragen of er nog andere leden van de VV zijn ... Ik zie mevrouw Hilders, die ook een voorstel heeft ten aanzien heeft van de agenda. Mevrouw Hilders.

Mevrouw Hilders: Dank u wel, voorzitter. Ik zou als eerste willen voorstellen om H.02, de energiestrategie, die zou ik eigenlijk bij voorkeur in januari willen bespreken als de brief over de status van de RES-regio's, die door hoogheemraad Smit is toegezegd, als die er ook is, als die is beantwoord en wat we mee kunnen nemen in het oordeel. En als dat niet kan, dan wil ik het ook als bespreekstuk.

De heer Nanninga: Voorzitter, wij wilden ons beperken tot een stemverklaring bij H.02, maar nu mevrouw Hilders er een bespreekstuk van maakt, dan doen wij met haar mee.

Mevrouw Hilders: Ik heb dus eerst voorgesteld dat we het zouden uitstellen.

De voorzitter: Mevrouw Hilders, dank u wel voor uw suggestie. Ik stel voor, we hebben over de conceptagenda gesproken in de agendacommissie en daarbij besloten om dit toch inderdaad te agenderen. Dus mijn voorstel

aan de VV zou zijn, om dit op de agenda te houden, maar dan wel natuurlijk de gelegenheid te geven aan die VV-leden die hier opmerkingen over willen hebben, om die te kunnen maken en daarover in discussie te kunnen gaan met de portefeuillehouder.

Mevrouw Hilders: In dat geval heb ik een amendement.

De voorzitter: In dat geval heeft u een amendement. Zijn er nog andere ... De heer Simon.

De heer Simon: Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag een stemverklaring op H.06. Maar ik had gehoord dat de Partij van de Arbeid dat al als bespreekstuk had neergezet.

De voorzitter: Dan is ik zie geen andere, de heer Hombergen.

De heer Hombergen: Niet over de bespreekstukken, maar bij de ingekomen notulen staan ook de antwoorden op de vragen, gesteld door mijn collega Van Hijckama Vlieg. En Van Hijckama Vlieg en ik willen graag '...' antwoorden ook bij de bespreking van de komende commissie weer bijgetrokken worden, samen met de notulen.

De voorzitter: Dat is prima. Dus dat zijn de antwoorden die moeten toegevoegd worden, even voor de duidelijkheid, aan

De heer Hombergen: De antwoorden die nu bij agendapunt 6 staan, bij de notulen worden gevoegd. Maar die antwoorden zelf, daar willen we toch een nadere vraag over stellen. Dus graag dat weer agenderen bij de komende commissievergadering.

De voorzitter: Dat zullen we doen. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel. Wij hebben nog eigenlijk een motie, vreemd aan de orde van de dag. Dat is niet de oudejaarsmotie, dus die willen wij graag nog op de agenda zien terug.

De voorzitter: Ik heb , Goed dat u dat zegt. Ik heb twee moties, vreemd aan de agenda, ontvangen. Eén over het cultureel erfgoed en de ander over klare taal. Verwijst u nog naar een derde motie, vreemd ... Ik stel voor deze twee moties, omdat ze vreemd aan de agenda zijn, aan het einde van de vergadering te behandelen, in de volgorde waarin de moties zijn binnengekomen. Dus eerst cultureel erfgoed en dan klare taal. Ik zie verder geen opmerkingen meer. Dan is hiermee de agenda vastgesteld.

2. Lijst van besluiten en toezeggingen V.V. 18 november 2018 (bijlage audiotranscript)

De voorzitter: Dan gaan wij door naar de lijst van besluiten en toezeggingen. Ik heb al begrepen dat de heer Fekkes een technische wijziging gevraagd heeft, omdat in het audiotranscript, op pagina 44, een tekst aan de heer Fekkes wordt toegerekend, maar dat zou de heer Middendorp moeten zijn. Dus ik stel voor dat we dit verwerken in de notulen. Zijn er nog andere opmerkingen? Die zie ik niet.

3. Mededelingen

De voorzitter: Dan wil ik doorgaan nu naar agendapunt 3. Zoals u weet, Jiska Taal is onze jeugddijkgraaf. Ik ben erg blij dat Delfland een jeugddijkgraaf benoemd heeft, want we weten allemaal hoe belangrijk het waterbewustzijn is en voor mij is daarbij ook de jeugd een hele belangrijke doelgroep. En een jeugddijkgraaf is,

wat mij betreft, bij uitstek geschikt om de verbinding met die jeugd te leggen. Ik heb afgelopen maandag met Jiska gesproken en ik ben al erg blij dat zij ook bereid is om nog een jaar langer de rol van jeugddijkgraaf op zich te nemen. Ik vind het nu heel erg leuk om haar uit te nodigen om iets te vertellen van de ervaringen die zij het afgelopen jaar gehad heeft als jeugddijkgraaf. Dus ik wil voorstellen haar nu de gelegenheid te geven een korte presentatie te geven en wellicht heeft u aan het einde van de presentatie nog enkele vragen of opmerkingen. Jiska, het woord is aan jou.

Jiska Taal: Hartelijk dank voor uw woord. Zoals jullie misschien, O, pardon. Goedemiddag allemaal. Zoals u misschien kunt horen ben ik helaas gister heel erg verkouden geworden en ben ik mijn stem kwijtgeraakt. Dus als zometeen niet alles duidelijk is, wilt u het alstublieft vragen, want dan zal ik proberen het wat duidelijker opnieuw te vertellen. Heel erg bedankt dat ik hier vandaag mag spreken en heel erg bedankt voor het afgelopen hele leuke jaar. Ik wilde jullie door mijn hoogtepunten van afgelopen jaar, van mijn eerste jaar als officiële jeugddijkgraaf van het hoogheemraadschap, meenemen. Ik begin heel even bij deze mooie trui. Het is niet heel erg netjes, dat weet ik. Maar ik wilde even laten zien dat het jeugdwaterschap van Nederland, dat wij een nieuwe trui hebben gekregen die wel bij water past. Dus hij is blauw en niet Minion-geel. Echt verschrikkelijk. Maar deze is hartstikke mooi, dus daarom heb ik hem ook aangetrokken. Zoals u ziet op het plaatje hierboven of daarboven of daarachter, ziet u mijn interview met de vorige dijkgraaf. Dit is in het blad gekomen, Het Waterschap. Ik vond dat een hele leuke ervaring en daarom staat hij ook, zeker weten, in mijn hoogtepunten van afgelopen jaar. Wat ik ook afgelopen jaar heb gedaan is, met Ernst Raaphorst mocht ik meedoen in Ernst OnderWater. In aflevering 10 mocht ik meedoen en u ziet dat we, hier zijn we aan het kijken wat er in de sloot aan het leven is. Het was een hele leuke dag, het regende helaas wel, maar dat past er ook wel een beetje bij. Dus met de uitkomst ben ik heel erg tevreden en ik heb er eigenlijk alleen maar leuke reacties op terug gehad. En dit was zeker iets wat ik in de toekomst ook nog een keer hoop te mogen meemaken. Dus dit was wel echt gewoon heel erg super. Zeker kijken allemaal. En dat is heel erg leuk. En op deze foto ziet u het afscheid van de vorige dijkgraaf. Hier mocht ik praten voor een zaal met, volgens mij, wel meer dan driehonderd mensen. Normaal krijg ik op school, als ik een spreekbeurt moet houden voor dertig mensen, als de kriebels. Ik heb ... Door heel veel mensen is me de moed ingepreft. Want ik dacht echt toen ik dat podium op moest gaan, waar is de uitgang, ik vind dit eng, ik ga dit niet doen. Uiteindelijk, zoals de foto ook laat zien, ben ik toch op het podium gaan staan en heb ik mijn verhaal mogen doen en dat was zeer bijzonder en ik denk ook dat geen enkele zestien, toen nog vijftienjarige, kon zeggen, dat hij heeft mogen spreken voor een enorme zaal met mensen van het waterschap, van de familie, van Michiel van Haersma-Buma, oude vrienden. Dus ... En ook daartussen zaten best wel belangrijke mensen, dus dat is ook wel een superervaring. En dat was ook gewoon supercool om te doen, om het even in de taal van tegenwoordig te zeggen. Ik mocht ook, dat was afgelopen september, als ik het me goed kan herinneren, jureren bij het Festival van de Toekomst. Dat was echt iets, enorme chaos. Het is één keer in de twee jaar en ik mocht daar helpen om een prijs uit te delen voor innovaties, die vooral gebaseerd waren op ... Heel veel was er met water, waterberging, wateropslag. Sorry hoor. Ook een paar met iets in de weg. En dat was ook wel heel erg gaaf, dat ik daar mocht meehelpen, mee mocht helpen. Ik heb daar ook best heel veel geleerd, elke ... Eén mevrouw kwam naar mij toe en die zei, heb jij LinkedIn? Ik echt zo, LinkedIn? Wat is dat? Heb je een businesskaartje? Eh, nee. Nou, zoals misschien al, wat u verwacht, heb ik dus gelijk Anne-Martien gemailld. Is er een mogelijkheid dat ik businesskaartjes kan krijgen? En ik heb ook gelijk diezelfde middag LinkedIn aangemaakt. Nou, ik heb nu meer connecties dan mijn moeder. Die vindt dat niet zo heel erg leuk. Maar dus ... En o, dit is met het jeugdwaterschap, met onze nieuwe truien. Ik ben degene met die enorme oranje rugzak. Helaas sta ik daarom bekend in mijn omgeving. Van, dat kleine meisje met de enorme oranje rugzak. Hier zijn we aan het distelsteken op een dijk bij Termunterzijl en Hongerige Wolf. Dit was, denk ik, tien minuten nadat ik van de dijk was gevallen. Ik was nogal enthousiast met het distelsteken en ik dacht, deze enorme distel moet eruit,

het is slecht voor de dijk. Nou, maar de grond was nogal heel erg hard door de droogte, dus ik was op de schep gaan springen. Was niet heel erg handig. Uiteindelijk stond de schep in plaats van mooi recht, in een hoek van negentig graden. Maar de distels zijn eruit en daar gaat het om. Hun waren heel erg blij met alle vrijwillige slaafjes, om het even zo te zeggen. Kinderarbeid, om al deze distels eruit te halen. We vonden het wel heel erg leuk, want nu konden we ... We zagen gelijk resultaat en we waren druk bezig. Iets minder was dan de schapenpoep overal. Maar voordereest was het hartstikke leuk. Dit was afgelopen waterschapweekendje. Dat was in Den Bosch. We hebben daar ook Bossche bollen gemaakt met het jeugdwaterschap. Hoe enorm lekker is dat vooral? Heel erg veel gegeten. Maar hier gaat het dus om ... Ik ben hier gister ook bij een gastles geweest, om gastlessen te geven met het waterschapsdemocratiespel. Ik kan niet ... Het is een heel leuk spel en dan voor maatschappijleer vooral, voor de middelbare school en mbo. Het is een heel leuk spel en wij dachten allemaal van, hallo, wat is dit? Een leuk spelletje. Nou, we zien wel. Uiteindelijk waren we zo fanatiek met de jeugdwaterschappers, dat we serieus op tafel sloegen en tegen elkaar gingen schreeuwen van, wij hebben jullie geholpen met jullie stomme bevers, nou helpen jullie met onze storm. Uiteindelijk zijn we overstroomd, dus kies niet voor ons, zou ik zeggen. Maar het is wel echt een enorm leuk spel. En ik ben ook volgend jaar ... Ik zit nu in mijn examenjaar en volgend jaar neem ik een tussenjaar. En ik heb al stiekem een beetje geïnformeerd of het mogelijk zou zijn dat ik hier een stageplek zou kunnen krijgen. En ik wil zeker volgend jaar nog meer gastlessen gaan geven en ook de dingen gaan doen die ik heb beloofd toen ik jeugddijkgraaf werd. En ik ga in het aankomende jeugdwaterschapweekend ook kijken of ik de nationale jeugddijkgraaf kan worden. En ik hoop dat dat lukt. Heel erg bedankt, volgens mij.

De voorzitter: Dankjewel, Jiska. Ik wil eerst de gelegenheid geven, zijn er leden van de VV die vragen of opmerkingen willen maken? Dan is dit de gelegenheid. Volgens mij is het een ... Ah ja.

Mevrouw De Zoete – van der Hout: Ik wil je in ieder geval heel erg veel succes wensen bij die verkiezing. Dat is leuk voor jou, maar ook leuk voor ons, als je het zou worden.

Jiska Taal: Ja, het zou heel goed , Ik vind het heel erg leuk, want dan kan je overal in Nederland heen. En volgend jaar is het jubileum van het jeugdwaterschap. We bestaan dan tien jaar. Dus dat zou echt wel heel erg leuk zijn, om dan de tiende jeugddijkgraaf van Nederland te worden. En dan is het ook heel erg leuk als je dan zelf uit Delfland komt en dat jullie dan Ook gewoon, dat ik echt de jeugddijkgraaf ben. Nog een ander heel leuk verhaal. We waren hier met het jeugdwaterschap. Sorry hoor. Met het jeugdwaterschap in , Het eerste jeugdwaterschapweekend was hier in Delft. De andere jeugdwaterschappers waren jaloers op ons gebouw. Dus ... En ze vonden het heel erg gaaf hoe alles was en wat ze mochten doen. Ze hebben het ook nog steeds over Ernst Raaphorst. Afgelopen weekend ook nog gewoon over onze ecoleog. Dus dat vind ik ook wel heel erg leuk. En ook gewoon, af en toe komt het nog van, jij komt toch uit het hoogheemraadschap van Delfland? Ja. Jullie hebben echt, echt een heel mooi gebouw. Heb je het echt heel druk? En dat soort dingen. Ze snappen ook wel dat wij heel veel werk hebben. Jullie daar heel veel werk hebben. Ik heb er nog niks mee te maken helaas, of gelukkig. Ik weet niet hoe je het ziet. Heel erg bedankt voor uw vraag en heel erg bedankt voor uw steun. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Belt.

De heer Belt: Dankjewel. Wij vinden het hartstikke leuk en goed wat je doet. Je komt echt over als een goede ambassadeur voor Delfland. Ik ben zelf ook een beetje verbaasd hoeveel je doet. Ik kan me niet herinneren dat dat van Of, van vorige jeugddijkgraven herinneren. Maar nou, dankjewel, ga zo door. En ik zag dat jullie ook op Twitter, hier en daar, wat delen. In ieder geval, iemand doet dat namens jullie. Maar , Dus ik adviseer dat aan de andere commissieleden om dat ,Of, raadsleden, om dat te volgen ook. Dankjewel.

De voorzitter: De heer Fekkes.

De heer Fekkes: Ik heb genoten van je verhaal. Ga vooral zo door. En eigenlijk meer richting voorzitter. Die stageplaats, dat moet toch wel lukken, vind ik.

De voorzitter: De heer Fekkes, u maait me het gras voor de voeten een beetje ... Maar wij gaan zeker daarnaar kijken. Mevrouw Koop.

Mevrouw Koop: Dank u wel, voorzitter. Dankjewel, voor je uitgebreide en enthousiaste verhaal. Ik sluit me aan bij de positieve woorden die zojuist zijn geuit. Ik vroeg mij af, hoe wordt er bij jou op school naar gekeken? Want het is natuurlijk toch ook de bedoeling dat de gewone jeugd ook een beetje kennisneemt van het waterschap.

Jiska Taal: Bij mij op Heel erg bedankt voor de vraag en ook voor alle lieve, positieve berichten. Bij mij op school is het een beetje, iedereen kent mij wel. Ik zit namelijk in de leerlingenraad en in de MR ook op school. En ze weten dat ik dit doe met water en ik krijg af en toe ook wat vragen hier en daar van hé, met dat water, hoe zit dat? En dan, negen van de tien keer weet ik het antwoord niet, maar dan zeg ik, daar zorgt het waterschap voor. En ik ga het even voor je opzoeken en dan kom ik bij je terug. Maar ook, de reden waarom ik nog geen gastlessen geef op mijn school, is omdat mijn kleine zusje wat lager zit en die heeft mij een beetje ... Het is dan een beetje awkward om dan je grote zus voor de klas te hebben over iets waar heel veel kinderen nog niks van weten en ook misschien een beetje stom vinden om te horen. En dan zelf, ik ben zestien nu, en ik ben ook niet heel veel ouder dan de anderen. In mijn klas noemen ze me nog steeds een brugger, omdat iedereen uit mijn klas achttien is. Dus ik heb nog niet het overwicht om op mijn school gastlessen te kunnen geven, omdat iedereen mij al kent. En dan wordt het hem niet helemaal. Maar ik ga zeker weten proberen na mijn examens in mei, dan wil ik, en dat ga ik zeker weten doen, meer gastlessen geven en meer doen wat ik heb beloofd wat ik ga doen. Dat is te uitgebreid om nu over uit te wijden. Dus dat komt ooit nog wel. Dank u wel.

De voorzitter: Dankjewel. Laatste opmerking. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Heel leuk hoe jij hier binnen bent gekomen en als toch wel verlegen meisje ook wel een toespraak hebt gedaan en hoe je hier nu staat als eigenlijk een positieve ambassadeur. Nou ja, je krijg het nu even druk met school, maar we hopen veel van je te horen en ook het komende jaar. En blijf je inzetten zoals je nu doet, waar je ... Wij hebben hier met een glimlach gezeten en we zijn trots op wat je gedaan hebt.

De voorzitter: Dank u wel. Jiska, je hebt gehoord met hoe wij onder de indruk zijn. We zijn ontzettend blij met je rol als ambassadeur en het enthousiasme wat er echt vanaf spettert. Zoals ik zei, we zijn ontzettend blij dat je door blijft gaan als jeugddijkgraaf en we wensen je ontzettend veel succes bij de verkiezing tot nationaal ... Ik vind dit ook heel mooi om te zien hoe jij, op jouw leeftijd, op de video staat bij Zicht op Water en hoe je dat durft, en hoe goed je dat doet. Ik vind het ook heel leuk om te merken dat je ons benadert ook met andere suggesties. Ik weet, dat zal Marcel denk ik ook deugd doen, dat er andere suggesties zijn gekomen om de Honey Highway verder uit te breiden bij Hoek van Holland. Dus daar gaan we verder naar kijken. En zoals gezegd, ik vind het mooi om te merken dat iedereen hier eigenlijk er heel positief tegenaan kijkt om jou een stageplaats hier te geven. Dus daar gaan we gewoon voor zorgen. Dankjewel.

Jiska Taal: Heel erg bedankt. Ik wil jullie graag allemaal een hele fijne jaarwisseling wensen en ook een mooi kerstfeest. En dan hoop ik voor iedereen dat het toch wel een witte kerst wordt, want dat is het allermooiste. Heel erg bedankt dat jullie mij hier hebben ontvangen en succes met jullie werk, want het is heel belangrijk.

De voorzitter: Prima. En verder, zoals je weet, je bent van harte uitgenodigd om zo dadelijk weer bij ons te zijn tijdens de kerstborrel.

Jiska Taal: Heel erg bedankt en succes met vergaderen.

De voorzitter: Dankjewel. Dag. Dan vervatten wij de vergadering verder.

4. Insprekers

De voorzitter: Er zijn geen insprekers aangemeld.

5. Vragenrondje

De voorzitter: Er zijn geen vragen aangemeld.

6. Stukken ter kennisname

De voorzitter: Dus dat betekent dat ik bij agendapunt 6 kom, stukken ter kennisname.

6.01 Conceptnotulen commissies Bestuur, Organisatie en Bedrijfsvoering, Stedelijk Water en Watersysteem en Gezond, Schoon5 en Gezuiverd Water van 4 december 2018

De voorzitter: U heeft, neem ik aan, kennisgenomen van de conceptnotulen van de diverse commissies. En vanzelfsprekend, alle opmerkingen over de notulen die kunnen in de desbetreffende commissies aan de orde gesteld worden.

B. Besprekstukken

De voorzitter: Daarmee wil ik dan doorgaan naar het agendapunt voor de besprekstukken.

B.03 Het niet activeren van uren van het Projectmanagementbureau (BOB)

De voorzitter: En dat begint dan met agendapunt B.03, het niet activeren van uren van het Projectmanagementbureau. Dit voorstel heeft als doelstelling om exploitatie en kasstromen meer met elkaar in lijn te brengen, en heeft dus dezelfde doelstelling als de eerder doorgevoerde balansverkorting. Tijdens de commissie BOB-vergadering, zijn er vragen gesteld over onder meer de behandeling van kosten van inhuur, ten behoeve van projecten, en dat heeft geleid tot een enigszins aangepast voorstel. En daarom stel ik voor aan u om hoogheemraad Smits de gelegenheid te geven een korte toelichting te geven welke aanpassingen in het voorstel nu is gemaakt. Hoogheemraad Smits.

De heer Smits: Voorzitter, u heeft het al gereleveerd. Er is al een besluit genomen over de balansverkorting, destijds mede op advies van onze rekeningcommissie en de externe accountant om die balansverkorting door te voeren. Dat is een majeure operatie geweest. Nou, die hebben we achter de rug. Daar is één onderdeel eigenlijk uitgelicht, dat is het PMB-project. Daarvan hebben we gezegd, nou, dat willen we als college bekijken

op zijn consequenties. Dat hebben we gedaan. En wij zijn tot de conclusie gekomen dat dus de onderdelen waar het betreft de reguliere uitval, niet ingevulde vacatures en de behoefte aan projectoverstijgende expertises, dat dat op dezelfde wijze kan worden afgewikkeld, in het kader van de balansverkortings, zoals we eerder met elkaar hebben afgesproken. Er is echter één onderdeel wat er een beetje uitspringt. Dat is de inhuur van niet-voorzienbare krachten. Dat is heel lastig te begroten. Dat is ook niet in de rekening, of in de begroting opgenomen. Dus we hebben gezocht naar een oplossing om dat toch op een verantwoorde wijze met elkaar te regelen. Nou, dat hadden we aanvankelijk gedacht op een wijze waarvan in de commissie BOB werd gezegd van nou, dat lijkt ons niet goed, omdat directe kosten ten laste te brengen van de reserve niet-vrij besteedbaar vermogen. Zoek een andere oplossing. En dat heeft het college gevonden in de constructie om ... En dat moet dan bij de, zeg, komende jaarrekening worden geregeld, dat er een aparte voorziening wordt gecreëerd van anderhalf miljoen, wat om en nabij ... Hebben we gekeken, dat is de afgelopen jaren het gemiddelde geweest wat je voor dit soort piekbelasting niet-voorzienbare kosten zou kunnen, moeten beschikbaar hebben. En daarmee komt het dus niet ten laste van de reserve niet-vrij besteedbaar vermogen, maar wordt het op een andere wijze geregeld. Dat is het voorstel en ik luister graag wat daarover de opvatting is van de VV-voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, hoogheemraad Smits. Dan wil ik nu graag de eerste termijn openen en ik wil voorstellen dat we beginnen met de fractie Ongebouwd, mevrouw Dijkshoorn? Geen behoefte. De heer Van Kretschmar?

De heer Van Kretschmar: Ja, Van Kretschmar. Dank u wel, voorzitter. Wij vinden het op zich een goed voorstel. Die balansverkortings, daar kunnen we helemaal in meegaan. De heer Smits zei het al, die anderhalf miljoen is gebaseerd op een ervaringsgetal. Maar ik moet u wel meegeven dat wij als fractie toch wel schrokken van de omvang van het bedrag. Want als je dat, zeg maar, even gaat uitrekenen. En dan neem ik tweehonderd euro, inclusief btw per uur. Dan kom je toch op ruim zeventienduizend uur en, nou, dat vinden we eigenlijk best wel veel. Want zeventienduizend uur, nou, dat kan toch niet zomaar een incidentele tegenvaller betreffen. Dus daar zouden we toch ... Alhoewel het een ervaringsgetal is, willen we daar toch iets meer over weten van, hoe zit dat nou? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Kretschmar. Dan geef ik nu graag het woord aan mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete-Van der Hout: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben ingestemd indertijd met de balansverkortings, van harte. We zien ook deze verbetering. Ik kan me aansluiten bij de opmerkingen over de hoge inhuur. Dat is wel iets wat ons zorgen baart. Maar verder zijn we het helemaal eens met wat hier voorgesteld wordt.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Zoete. De heer Simon.

De heer Simon: Dank u wel, voorzitter. Destijds zijn wij ook akkoord gegaan met de balansverkortings. Ik denk dat dat een juist besluit is en dat dit één van de laatste onderdelen is die nog openstaan. Ik denk ook dat dit gewijzigde besluit prima te verdedigen valt. Het was wel jammer dat we ... Ook die voorzieningen waren we aan het opschonen en nu krijg je er weer voorzieningen bij. Maar ik heb alle andere voorzieningen gezien en het gaat voornamelijk allemaal over personeelslasten. Nu dat we het toch over personeelslasten hebben, de heer Van Kretschmar heeft het al gezegd, dat inderdaad we moeten kijken van, hoeveel inhuur en dat soort zaken wij inzetten. Maar ik denk dat zo'n voorziening daar ook gewoon heel veel inzichten kan geven. Dus ik denk dat het prima is.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Simon. Dan geef ik nu graag het woord aan mevrouw Hilders.

Mevrouw Hilders: Dank u wel, voorzitter. Fractie Integer Liberaal die wacht graag even het antwoord af op de vragen van de heer Van Kretschmar. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Ranner.

De heer Ranner: op zichzelf met de balansverkortings wel eens. Wat nu naar voren gebracht wordt als voorstel, om een aparte voorziening te treffen van anderhalf miljoen, dat weet ik nog niet of dat verstandig is, want het kan net zo goed een begrotingspost zijn. Maar moet je daar een voorziening van maken die gewoon opgemaakt wordt ook in datzelfde jaar. Dus als het eenvoudiger kan, liever gewoon een post ervan gaan maken, want anders krijgen we weer een geleidelijk aan opbouw van allerlei voorzieningen. Laat ze het zo simpel mogelijk houden, dat is mijn advies. Tweede is, die anderhalf miljoen. Kunt u iets meer vertellen over hoe dat tot stand komt, qua berekening, becijfering? Want ik weet ook niet of dat veel gaat fluctueren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Ranner. De heer Schouffoer? De heer Nanninga?

De heer Nanninga: Voorzitter, dank u. Wij zijn akkoord. Goede vraag van de heer Van Kretschmar over punt 2.

De voorzitter: De heer Middendorp?

De heer Middendorp: Voorzitter, wij zijn zeker niet tegen, maar wij hebben nog iets meer uitleg nodig, behalve de vragen die al gesteld zijn, met name door Van Kretschmar. Maar wat wij niet helemaal begrijpen is, als je de balans verkort, dat je dan nu weer een voorziening instelt. Dat klinkt ons in de oren als een egalisatiereserve. En met name als u zegt, het is anderhalf miljoen en dat is een ervaringscijfer en dat is elk jaar zo. Waarom zou dat dan niet in de begroting opgenomen kunnen worden? Dus daar hebben wij dezelfde vraag, denk ik, als de heer Ranner. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Middendorp. Mevrouw Koop?

Mevrouw Koop: Voorzitter, dank u wel. Ook de CDA-fractie kan meegaan met dit voorstel en wij kunnen leven met het nadeel van het effect op het begrotingssaldo. En wij gaan ervan uit dat het project op lange termijn een voordeel oplevert. Voorzitter, nog een ander punt dat wij als een positief effect zien van deze manier van balansverkortings. Ik denk dat het ook past in onze wens om meer integraal en flexibel te kunnen werken. En dus ook beter en effectiever en efficiënter te kunnen besturen en ook met het oog op de uitdagingen die de buitenwereld ons levert. Dus mijn fractie denkt dat ook in die zin, een goed voorstel en een goed besluit dat wij van harte ondersteunen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koop. De heer Boekestijn, geen. Dan geef ik nu graag het woord aan

De heer Fekkes: Voorzitter.

De voorzitter: Pardon. O, ik. Excuses.

De heer Fekkes: U had mij even over het hoofd gezien.

De voorzitter: Excuses. De heer Fekkes.

De heer Fekkes: Nou ja, ik heb weinig toe te voegen. Ik ben positief over dit voorstel en ga ermee akkoord.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we hiermee de eerste termijn afgesloten. De heer Smits.

De heer Smits: Dank u wel, voorzitter. Ik begin met mevrouw Koop, van een mij heel bekende fractie. Ik wist overigens niet dat ze deze opmerking zou gaan maken. Maar zij vraagt van, levert het uiteindelijk ook een voordeel op? Dat is het geval, zij dat het uiteindelijk pas in 2039 is. Als u kijkt naar het aangereikte staatje op pagina 4 van een stuk wat u later is toegezonden, dan ziet daar een schema van de terugstortingen in de reserve niet-vrij besteedbaar vermogen. Die hebben we gebruikt voor de balansverkorting. Daar komt dus nu een stukje bij vanwege de PMB-onderdelen die nog niet waren meegenomen in die tijd. En uiteindelijk draait het rond in 2039 en als we zo doorgaan dan resulteert het uiteindelijk in een voordeel. Nou, dat was ook de bedoeling destijds, het oogmerk van de balansverkorting, dat het een voordeel zou opbrengen. Maar u begrijpt, dat de geactiveerde kosten die we in het verleden heel gemakkelijk hebben geactiveerd, in een langere reeks moeten worden afgeschreven. De heer Van Kretschmar die zegt van, dit is wel een vrij fors bedrag, anderhalf miljoen. Hoe zijn we tot dat bedrag gekomen? Overigens is het niet de bedoeling dat we voor elk probleem waar we tegenaan lopen, dat we daar een extra voorziening voor treffen. We hebben inderdaad net schoon schip gemaakt in het voorzieningenveld. Maar om eruit te komen, in de commissie BOB was aanvankelijk het voorstel om ook, zeg, de piekbelasting die je inhuilt voor projecten die je alleen maar met extra expertise van buiten kunt realiseren. Dat je die ten laste van de reserve zou moeten brengen. En daar was bezwaar tegen van de commissie. Toen hebben we gezegd, nou, zoek eens naar andere oplossingen. Het is niet fraai. Als het niet kan zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan. Dus in dit geval, dat wij voorstellen dat, daar maken we een voorziening van. Anderhalf miljoen. Het kan heel goed zijn dat in enig jaar die anderhalf jaar miljoen niet wordt gebruikt. Het kan best zijn dat in een jaar die anderhalf miljoen wel wordt gebruikt. Ik weet bijvoorbeeld dat op het ogenblik rondom, dat zit in de portefeuille van collega Houtzager, de N468, daar doet zich wellicht een versnelling voor. Nou, dat is nou zo'n voorbeeld waarbij je onvoldoende expertise zelf in huis hebt, waar je gebruik moest maken, om iets tot stand te kunnen brengen, van capaciteit van buiten. Nou ja, die anderhalf miljoen hebben we teruggerekend. Dat komt neer op ongeveer veertien fte. Dat is het bedrag wat we, zeg, doorsnee betalen voor dit soort projecten. En dat is op een omzet van, zeg, 225, 250 miljoen wat we maken, is het eigenlijk niet zo'n geweldig groot bedrag. Dus we zijn heel voorzichtig te werk gegaan. Teruggekeken naar het verleden. Wat is ongeveer het gemiddelde? En dat zijn de uitkomsten. Daarbij wil ik het graag laten, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Smits. Dan open ik nu de tweede termijn. Naar aanleiding van het betoog van de hoogheemraad, mevrouw Dijkshoorn, heeft u behoefte? De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Dank u wel, voorzitter. Ik ben blij met het antwoord, dat het over veertien fte gaat. De vraag is even, begrijp ik het goed dat die veertien fte, dan gaat het dus om mensen die we van tevoren niet hebben begroot? Dus dat kan lopende het jaar, en dat telt op tot veertien? Ja, vind ik nog steeds

De heer Smits: Dat is correct.

De heer Van Kretschmar: best wel veel. Maar als dat het is, dan is mijn vraag beantwoord.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Van Kretschmar. Mevrouw De Zoete niet. De heer Simon. Ik ... Mevrouw Hilders? De heer Ranner?

De heer Ranner: Maar waarom zou je daar een voorziening voor gaan maken? Dank u wel.

De voorzitter: De heer Schouffoer? De heer Nanninga? De heer Middendorp? Ik zal de opmerking van de heer Ranner Ik stel voor dat we daar Zal ik even de tweede termijn eerst afmaken, om nog... De heer Middendorp, heeft u nog behoefte?

De heer Middendorp: Kijk, zo helpen we elkaar. Voorzitter, ik heb niet heel duidelijk het antwoord gehoord waarom we nu , Hoe je nu een balansverkortings en een nieuwe voorziening of egaliseringsreserve, hoe je dat met elkaar rijmt. En ik ben het eens met de heer Ranner, ik heb ook niet gehoord waarom we een klein bedrag als anderhalf miljoen niet in de begroting opnemen. Dat zou een goed idee kunnen zijn, dus ik daag u uit om dat alsnog even te vertellen.

De voorzitter: De heer Fekkes?

De heer Fekkes: Nee, dank u.

De voorzitter: Mevrouw Koop? De heer De Nooy, Boekstijn? Ik zie geen reactie. Dan geef ik graag nog een keer de heer Smits het woord.

De heer Smits: Voorzitter, de kosten die we moeten maken voor, zeg, de inzet van een PMB, dat kunnen wij, zeg, grotendeels begroten. Dat zit dus ook in de begroting. Alleen wat we extern inhuren dat valt niet te voorzien. Dat valt ook niet te voorzien of op een bepaald moment zich zoiets gaat voordoen. Dat doet zich voor

De heer Middendorp: Voorzitter, bij interruptie. Als u zegt, dat valt niet te voorzien, dan kan u er ook geen ervaringscijfer van hebben.

De heer Smits: Nou, vandaar dat wij , Wij gaan er nu een begin mee maken. We gaan dat monitoren. We prikken het nu op anderhalf miljoen. We hebben wel even teruggekeken. We kunnen niet helemaal vooruitkijken, maar we kunnen in elk geval wel de toekomst later analyseren. En dan zult u op een gegeven moment op een niveau moeten kunnen komen, waarvan je zegt, nou, dat is een reëel ervaringscijfer en dat nemen we op in de begroting. En ik stel dat die discussie over die verfijning, de heer Ranner stelt die vraag . We gaan nu een begin maken. Even wat begroot. Dat moet nog geregeld worden in de begroting, jaarrekening. En later, in de toekomst, moeten wij een wat definitiever bedrag kunnen prikken als het gaat over deze piekbelasting extern.

De heer Middendorp: Ik begrijp het idee van een voorziening, maar als je dus zegt, voor posten van anderhalf miljoen moet je zoiets doen, dan zou je dat ook voor andere posten moeten gaan doen. En ik denk dat je die afweging al wel goed moet maken, want dan zijn er veel meer begrotingsposten die je in beschouwing moet betrekken. Dus vandaar mijn suggestie, doe het nou gewoon als een begrotingspost en dan kun je ook je ervaringen opdoen en hou je het simpel. Tenzij je zegt, maar we willen dat per se tot een soort reserve maken waar je dus niet aan mag komen. Nou, ik vind dat voor zo'n bedrag, anderhalf miljoen, moet je niet doen. Want we hebben heel veel begrotingsposten waar de onzekerheidsmarge ook minstens anderhalf miljoen is. Dus hou het simpel, niet doen. Gewoon als begrotingspost.

De heer Smits: De bedragen die fluctueren van jaar tot jaar. En laten we nou deze afspraak met elkaar maken dat we hier een voorziening voor treffen. En kijken, na verloop van jaren, hoe zich dit ontwikkelt. Het kan zijn dat in enig jaar je maximaal gebruik moet maken van deze voorziening. Het kan ook best zijn dat je ergens aan de ondergrens zit. Die ervaring moeten we met elkaar straks delen.

De voorzitter: Ik moet constateren dat dit voorstel door veel fracties gesteund wordt. Ik begrijp ook, zeg maar, de positie van de heer Ranner, die terecht erop wijst dat er verschillende wegen naar Rome zijn. Maar er is een keuze op dit moment gemaakt om het op deze manier te doen. Dat kan natuurlijk altijd in de toekomst nog een keer opnieuw overwogen worden. Maar ik heb het idee dat als ik alle reacties van de fracties hoor, dat zoals het voorstel nu ligt, toch gesteund wordt. En ik zou willen voorstellen om nu aan de fracties te vragen of er behoefte is om dit voorstel in stemming te brengen. De heer

De heer Middendorp: Voorzitter, ik maak hier geen principiële discussie van. Ik geef eigenlijk de hoogheemraad in overweging, gewoon, als hij daarover gaat rapporteren de volgende keer, de weg te kiezen die het meest eenvoudig is, zodat de minste problemen gaan ontstaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, voor deze suggestie. En ik denk dat we elkaar ook kunnen vinden, dat we inderdaad altijd de zaken zo proberen te doen dat ze niet onnodige complexiteit in het systeem brengen. Is er behoefte aan stemming, gelet op de grote steun voor dit voorstel? Ik zie ... Dan is daar ... Dan stel ik nu vast dat het voorgestelde besluit, de exploitatie kasstromen meer met elkaar in lijn te brengen en hiertoe de uren van het projectmanagementbureau met ingang van 1 januari 2019 niet meer te activeren, maar direct ten laste van de exploitatiebegroting te brengen. Het instellen van een voorziening, niet-voorzienbare capaciteitsbehoefte ten bedrage van anderhalf miljoen euro. De exploitatiebegroting 2019 daartoe te verhogen en de kosten voor besluitpunt 1 te dekken uit de reserve niet-vrij besteedbaar vermogen. En de kosten voor het besluitpunt 2 eenmalig te dekken uit het positieve jaarresultaat over 2018 en dit daarna jaarlijks tot anderhalf miljoen aan te vullen uit het betreffende jaarresultaat. De financiële effecten van dit voorstel te verwerken in de jaarrekening 2018, BURAP 2019 en begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2024 en de nota Activabeleid Delfland overeenkomstig aan te passen. Aldus besloten.

B.07 Investeringsplan en ontwerp krediet Calamiteitenbergingen Westland (SWW)

De voorzitter: Dan wil ik nu doorgaan naar agendapunt 7, investeringsplan en ontwerp krediet Calamiteitenbergingen. Het volgende agendapunt betreft de klimaatbestendigheid van het boezemgebied in het Westland. Het is een uitwerking van de verkenning calamiteitenbergingen Westland van juli dit jaar. E het voor u liggende voorstel beoogt het watersysteem robuust te maken voor toekomstige klimaatscenario's. Ik kan u mededelen dat vorige week woensdag, terwijl de agendacommissie in het gemeentehuis van Westland vergaderde, tegelijkertijd er ook een raadsvergadering plaatsvond waarbij de raad van Westland heeft ingestemd met dit voorstel. Met uw goedvinden wil ik hoogheemraad Jans vragen nog een paar aanvullende opmerkingen te maken, mede in het licht van een aantal vragen die de heer Fekkes gesteld heeft over de precieze verwoording van het besluit, om dat, zeg maar, iets verder te preciseren. En daarom, met uw goedvinden, geef ik nu hoogheemraad Jans het woord.

Mevrouw Jans: Dank u wel, voorzitter. Zoals de dijkgraaf al , De voorzitter van deze vergadering al gegeven heeft, heeft de gemeenteraad van Westland van harte ingestemd met dit voorstel. Het voorstel wat u ook voorligt. Het vaststellen van het investeringsplan en een ontwerp krediet. Ontwerpkrediet is bestemd voor de voorbereiding en de aankoop van gronden. Dus dat is een specifieke toepassing van het ontwerp krediet. En het is ook bestemd voor de locaties Glas 3 en locatie 8A. Nu is het zo dat ... Dus wat de dijkgraaf ook al aangegeven heeft, het is vooral bestemd voor het robuust en klimaatbestendig maken van Westland. Westland is een sterk ontwikkeld gebied met veel glas, waardoor je smalle watergangen hebt en je dus bij een piekbui die smalle watergangen niet dat water af kunnen voeren. Daarvoor is een zoektocht verricht naar locaties in het gebied zelf, waar het water dan tijdelijk opgevangen kan worden. De gemeente Westland betaalt daarvoor de helft aan mee. Dat is uniek. En wij maken daar graag gebruik van. En om nog even de

puntjes op de l te zetten. In beslispunt 2 staat, wij stellen ontwerpcrediet beschikbaar voor locatie Glas 3 en locatie 8A. En naar aanleiding van vragen van VV-lid, de heer Fekkes, gaan we dat aanvullen met, wij stellen vast het ontwerpcrediet voor Glas 3 en locatie 8A, zoals beschreven in de vertrouwelijke bijlage 1. Omdat die locaties en de omschrijving daarvan, die zitten op dit moment niet in een beslispunt. Dus dat gaan we eraan toevoegen. Dus dat wordt een gewijzigd voorstel. En hierbij geef ik het woord terug aan de voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, hoogheemraad Jans. Voordat ik de eerste termijn open, wil ik ook zeggen dat mevrouw De Zoete gevraagd heeft om, zeg maar, niet deel te nemen aan deze beraadslaging op basis van artikel 38a. 1 van de Waterschapswet, omdat u ook deel uit maakt van de gemeenteraad. En daarmee zal u zich bij een eventuele stemming ook van stemming onthouden. Wilt u daar nog iets ...

Mevrouw De Zoete-Van der Hout: Klopt. Ik wil daar wel iets over zeggen, over dit onderwerp, een paar zinnen. Maar ik zal niet meedoen aan de stemming.

De voorzitter: Dank u wel. Dan open ik nu de eerste termijn. De heer Van den Berg.

De heer J.B. Van den Berg: Uitgebreid hebben wij ... Sorry. Uitgebreid hebben wij in de commissie bij dit onderwerp stilgestaan. Nou dat bevredigde nog niet helemaal, in de zin dat alles heel erg duidelijk was en dat we ook gerustgesteld zijn op een aantal punten. We maken graag gebruik van opnieuw dat we hierop inspreken, in deze VV. Laat het duidelijk wezen dat onze fractie bijzonder ondersteunt de zoektocht die heeft plaatsgevonden in het Westland, nadat eerder in De Poel de berging niet konden worden uitgevoerd. Dat dat heel duidelijk een goede keus en een juiste instelling is geweest om in een heel moeilijk gebied als het Westland waarin de portefeuille de '...' al had beschreven. Dat bij piekbuien juist op dat punt de wateroverlast heel snel toeneemt en dat dat een hele goede locatie is, als daar ruimte voor is, om daar een calamiteitenberging uit te voeren. Maar we zien ook dat als je dat in dat gebied wil doen, dat we tegen een aantal dingen oplopen, waar we eigenlijk van zeggen, dat zouden we graag wat anders zien. En als ik dat uit mag leggen, is gewoon wat we daar van plan zijn te gaan doen, dat dat maar een beperkte hoeveelheid kuubs is die we daarin kunnen opslaan. En dat dat op het watersysteem zelf ook, dat het maar een aantal centimeters is wat je daarmee de boezem zou kunnen verlagen. Wij juichen wel toe dat de samenwerking met Westland, zoals al genoemd is, dat is wel uitzonderlijk dat je de uitvoeringskosten op deze basis vijftig-vijftig deelt. Ik denk niet dat dat veel eerder voorgekomen is. Betekent wel, denk, als wij ... Dat wil ik toch wel gezegd hebben. Als we dat als hoogheemraadschap enkel hadden moeten trekken, dat het wel heel moeilijk geweest was om daar de handen voor op elkaar te krijgen. Goed, onze fractie die hecht heel erg aan benutting van capaciteit. Dat hebben we in de commissie ook wel naar voren gebracht. Ik heb een vergelijking mogen maken ten opzichte van onze calamiteitenberging in de Woudse polder. Waar we van dachten dat die ook hartstikke duur is geworden, door de overschrijdingen. Maar, als we de vergelijking maken met wat we hier in het Westland willen gaan maken, dan is dat ... Nou, als ik het een beetje op papier uitgerekend heb, dan is de kuubsprijs in de berging van het Woud, die zit rond de vijftig euro, en in het Westland komen we bij vijftigduizend. Als we echt gaan doen met dat geld wat daarvoor nu genoteerd is, dan zitten we rond de vierhonderd euro per kuub. Dus dat is nogal een heel verschil en dat wijkt toch wel redelijk af van de normen misschien die we daar in het verleden bij verschillende uitvoeringen van boezembergingen gehanteerd hebben. Onze fractie zou heel graag zien dat we toch ook de nodige soberheid en doelmatigheid betrachten in het onderzoek en in de uitvoering. In de commissie heb ik gevraagd, en daar is begrip voor, dat daar een beetje toch wat enigszins onder geheimhouding ligt over de aantal kuubs die wij ... Nee, even kijken. De totale oppervlakte van de aankoop en de meterprijs. Nou, daar is begrip voor. En we denken dat we daar op een

later tijdstip nog wel uitvoerig ook in meegenomen worden. En als laatste eigenlijk, dat onze fractie toch heel graag ziet dat er bij deze calamiteitenberging een onderzoek plaatsvindt om in plaats van de Tenminste, de beschreven vijftigduizend kuub. Dat er dan een maatregelenpakket zou kunnen worden uitgevoerd. Dat we in deze twee bergingen de capaciteit verdubbelen. En onze fractie ziet dat eigenlijk op een manier dat we gewoon een verdiepte berging krijgen. Dat we gewoon meer uitgraven. Dat we in plaats van vijftigduizend, honderdduizend kuub kunnen bergen. Dat scheelt echt een slok op een borrel. En gaat ook betekenen, dat gewoon de kuubprijs aanmerkelijk op een ander niveau komt. En dat we gewoon, op een plaats waar het heel hard nodig is, extra kunnen bergen. En dat we daardoor ook een derde bergingsoptie die er ligt, dat we ons die kosten vermoedelijk kunnen besparen. Onze fractie ziet heel graag daar een toezegging in dat de portefeuillehouder daar heel gericht mee aan het werk gaat. Dat is in eerste termijn. Dankjewel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Van den Berg. Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Van Heijningen.

De heer Van Heijningen: Wij zijn het eens met het voorstel, omdat wij zien dat het afvoeren van die grote partij water tijdens wolkbreuken of andere gebeurtenissen gewoon niet mogelijk is in het waterstelsel, zoals dat nu in het Westland aanwezig is. Verbreden van de watersystemen brengt veel meer kosten mee. Dus waterbergingen zijn nodig op de plekken waar het nodig is. We zijn het eens met de fractie Ongebouwd, dat het prijskaartje erg hoog is. En we ondersteunen hun voorstel om te zoeken naar een verdiepte berging als oplossing. En verder willen wij graag aankaarten dat, er is in het Westland een club vanuit de tuinbouw bezig met herstructurering van het gebied. En ik stel voor dat Delfland kijkt of ze daarbij aan kunnen sluiten. Of er in gebieden waar stukken grond overbodig zijn, Delfland dat kan gebruiken als noodwaterberging.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Van Heijningen. Geef ik nu graag het woord aan mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete-Van der Hout: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ChristenUnie-SGP is zeker een voorstander van het aanleggen van deze calamiteitenberging. Ook in het Westland is daar dus ook van harte mee ingestemd. Alleen in de commissie van Delfland heeft de heer Roeten aangegeven dat volgens onze fractie daar ook andere methoden zijn om deze dingen te realiseren. Alleen als daar gehoor aan zou worden gegeven, dan zou het belang van Westland en Delfland niet zo synchroon lopen en dat is de reden waarom ik me hier onthoud van stemming.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Simon.

De heer Simon: Dank u wel, voorzitter. Voor ons ligt een prijzig, maar toch een heel mooi voorstel. Hoe je ziet hoe de omgevingspartners met elkaar samenwerken en ik denk ook dat dat in de toekomst nog steeds veel meer gaat gebeuren, want we kunnen dat als Delfland echt niet in ons eentje aan. En hier zie je duidelijk dat, en de gemeente Westland en Delfland gewoon een gemeenschappelijk doel vindt. Ik heb al gememoreerd dat de prijs nogal aan de hoge kant is. Ik heb ook heel goed in de voorstellen gekeken naar de kubieke meter prijzen. Daar ligt het niet zo heel erg veel aan, aan de grondverwerving. Maar ik pleit inderdaad ook voor een evaluatie, om toch goed te kijken naar andere bergingen. Van, is dit niet echt een ongelofelijke dure aankoop. Want ik heb daar zelf nog niet op dit moment een heel goed beeld van. Maar ik zal daar ook meegeven dat ... Het gaat nu ook over een berging die je voor meerdere functies inricht. En die beprijzing van meerdere functies is gewoon heel lastig. Je kan natuur, een mooie woonomgeving ... Dit voorstel leent uitstekend voor een meer maatschappelijke approach om te kijken hoe je dit voorstel nog beter kan neerdalen richting de VV. En ik zal inderdaad pleiten om in de toekomst ook meer na te denken over multicriteria-analyses, om te kijken van, hoe je gewoon goed steun en ook zicht krijgt op andere effecten van deze maatregel. Nu ik het toch over maatregelen heb. Mevrouw De Zoete heeft ook al gememoreerd, in het stuk staat dat dit de beste oplossing,

omdat de sloten te smal zijn en heel veel verhardingen is. Daar kun je natuurlijk ook andere dingen bij bedenken. Dus ik denk ook wel dat zo'n samenwerkingsovereenkomst, die er ook bij zit in dit besluit, je moet ook verder gaan kijken dan alleen een berging, maar je mag ook zeker die andere maatregelen die je kan doen om water te bergen, zeker moet meenemen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Simon. Mevrouw Hilders.

Mevrouw Hilders: Dank u wel, voorzitter. Integer Liberaal is blij dat er in het Westland nu aanvullende locaties komen voor waterberging. Als het ergens nodig is, dan is het in Westland. Wat mij nog wel opvalt is, uit de plannen bleek in de commissie, dat het planologisch nog niet geregeld was. En ik heb me voorgesteld om daar een ontbindende voorwaarde voor op te nemen, zodat je daar slim mee omgaat en niet te veel doet voordat dat geregeld is. Dus daar wilde ik graag nog een reactie op van de hoogheerraad. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Hilders. De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ons is ter ore gekomen dat bij de gemeente Westland toch nog behoorlijk wat discussie is geweest over dit plan. En één van de zorgpunten daar, die delen wij toch wel. En dat is dat het een behoorlijk duur plan is. En vandaar uit wil ik eigenlijk ook vragen of als dit plan ten uitvoering is gekomen en de besluitvorming gedaan is, of dan de vertrouwelijke stukken ook openbaar gemaakt kunnen worden. Ik denk dat het goed is om ons dan ook in de openbaarheid te kunnen verantwoorden over dit plan. Als we kijken naar het plan, eigenlijk de relatie met de gemeente Westland, heeft een hele lange voorgeschiedenis. Toen ik net bij de raad kwam, toen waren daar hele dure plannen, waarvan de rekening geheel bij Delfland werd neergelegd. Gelukkig zijn we uit die situatie gekomen. Maar duidelijk is dat bij de gemeente Westland een behoorlijk probleem is met de waterafvoerende capaciteit of met de waterberging. Goed te zien dat we nu een plan samen hebben. Maar het valt mij dan wel op dat het bovennormatief is wat we nu aan het doen zijn. En dat is geen reden om het niet te doen, maar het is een behoorlijk groot bedrag dat wij uitgeven aan een probleem, wat door de ruimtelijke ordening ontstaat. Een hele specifieke ruimtelijke ordening met de inrichting en de grote verglazing, die ons inderdaad nopen om boven onze normen dit bedrag te gaan uitgeven. Ik wil eigenlijk het college oproepen om andere problemen die in ons gebied ook kunnen ontstaan in een wisselwerking tussen klimaatverandering en ruimtelijke ordening, om samen met de gemeentes daar ook proactief en voortvarend actie te gaan nemen. Ook al kun je zeggen dat het niet per se ons probleem is. En dan kan ik bijvoorbeeld noemen dat er problemen zijn met grondwaterspiegels of met hittestress in bepaalde wijken. Dus dit is bovennormatief, maar ik zou willen oproepen om dezelfde actiebereidheid dan ook op die plekken te doen, waar echt grote maatschappelijke problemen zijn. En ik ben benieuwd naar uw antwoorden. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Hombergen. Mijnheer Schouffoer.

De heer Schouffoer: En natuurlijk ook complimenten voor Delfland en voor Westland. Klimaatadaptatie, of klimaatverandering vraagt allerlei aanpassingen in ons systeem. En ik denk dat we wel kunnen zeggen dat alle makkelijke maatregelen nu al zijn genomen, na de regenvloed eind vorige eeuw. Het gaat dus nu om plekken met een heel grote uitdaging en plekken die niet makkelijk zijn. Er is in Delfland niet zomaar een weilandje te koop waar je water zou kunnen bergen. En het mooie van dit voorstel vind ik, dat dit ook als een gebiedsopgave wordt benaderd. Nou, zo'n gebiedsopgave, die gaat alleen werken als integraal wordt gedacht. En de plannen en voorstellen die ik zie liggen, die getuigen daarvan. En als dat in goede samenwerking gebeurt. En die goede samenwerking, die vraagt flexibiliteit en ook inlevingsvermogen. Inlevingsvermogen in de belangen van je partners. Nou, Delfland is daar al een tijdje mee bezig, met, in de organisatie. En ik wil

eigenlijk benadrukken dat ik daar veel vertrouwen in heb. Ik heb gezien in de stukken dat er goede juridische afspraken over samenwerking is. Maar ik schep wel een punt van zorg, want als je alleen maar naar die goede juridische afspraken blijft kijken en je gaat nu al praten over te hoge kosten voor de norm, dan gaat dit niks worden. Dus mijn oproep is, betracht de flexibiliteit en het inlevingsvermogen, grijp de samenwerking met de gemeente met beide handen aan en ik wilde het college heel veel succes wensen met de verdere uitwerking van dit plan. En daarmee laat u iets prachtigs na voor de volgende Verenigde Vergadering, lijkt mij.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Schouffoer. De heer Nanninga.

De heer Nanninga: Voorzitter, dank u wel. We hebben in de commissie gepleit voor aandacht voor de drijvende natuur en aandacht voor ecologie in dit project. Nou, dat is allemaal goed uitgelegd, ook is er nog gedacht aan energieopwekking, ook goed. Een druk gebouwd gebied. Een zeer noodzakelijk plan. Het ziet er echt, je kan zien dat daar heel veel werk in is gestoken. De heer Van den Berg had nog een praktisch idee om de meterprijs, de kubieke meterprijs te verbeteren. Hij heeft die vraag ook gesteld in de commissie. Volgens mij was het toen misschien zelfs nog iets gunstiger, dat weet ik niet meer. Wellicht komt daar nog een antwoord op, anders is het goed om altijd nog te kijken naar betere oplossingen gedurende het traject, want het blijft natuurlijk een hoop geld. En ik wens u heel veel succes met de samenwerking verder, heel erg goed.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Nanninga. De heer Middendorp.

De heer Middendorp: Voorzitter, ook voor de AWP is er geen twijfel aan de nut en noodzaak van dit al dan niet bovennormatieve project. Er is weleens ongetwijfeld nu nog net genoeg berging in het Westland, maar straks niet meer. Klimaatverandering, u kent het verhaal net zo goed als ik. Het is ook inderdaad een compliment voor onszelf en een compliment voor de gemeente Westland op de manier waarop wij in de afgelopen vijftien jaar, want zo lang speelt dit traject al, van nou ja, totaal honderd procent, of 180 graden tegenovergesteld, tot samenwerking zijn gekomen. Ik herinner me eraan nog dat we hier in deze Verenigde Vergadering op een gegeven moment het samenwerkingsverband of de ontwikkelingsmaatschappij Ons Nieuwe Westland moesten ontbinden, waarin de gemeente en Delfland beiden aandeelhouder waren. En bij het ontbinden van die samenwerking is toen vastgelegd dat de gemeente Westland vijftig procent van de kosten zou gaan betalen van de grondverwerving inderdaad. En dat is nu, daar is nu invulling aan gegeven. Dus een vraag die ik over heb uit die afweging, ik kan me vergissen, maar ik meen mij stellig te herinneren dat er in die afhandeling van Ons Nieuwe Westland is gesproken over 75.000 kuub en niet over 50.000 kuub. En mijn eenvoudige vraag is, hebben wij die nog tegoe, komen die nog, of zijn die inmiddels van tafel gevallen? Verder laat ik nogmaals benadrukken dat wij uitermate verheugd zijn op de constructieve manier waarop er wordt samengewerkt. En op het mooie product wat er gemaakt wordt. De kosten zijn altijd een aandachtspunt, maar ik denk dat u hier de complimenten verdient. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Middendorp. De heer Fekkes.

De heer Fekkes: Ja, voorzitter, het is erg nodig om gebieden aan te kopen voor wateropvang bij calamiteiten. En de manier waarop is onderhandeld en waarop dit bewerkstelligd wordt, dat heeft onze grote waardering. Ja, zelf heb ik eigenlijk wat vragen over de procedure en misschien hoe ik het zou doen. Ik zou zelf beginnen met eerst kijken hoeveel geld je hebt. En daar is een goede raming voor. Vervolgens sluit je een voorlopig koopcontract samen met Delfland. En daar zet je een ontbindende voorwaarde in. De toestemming van de gemeente en toestemming van Delfland en de ontbindende voorwaarden, die moet je denk ik ook koppelen aan de samenwerking met een gemeente, dus het tekenen van het contract, omdat dat de grondslag wordt van een investering om het verder uit te werken. En misschien dat het een idee van de toekomst is, tenzij het

altijd al zo gaat en daar nog nooit ongelukken mee zijn gebeurd, maar het voordeel van de constructie zoals ik die beschrijf, is dat de stukken ook na tekening van het voorlopig koopcontract openbaar kunnen zijn. En ja, er is nu eenmaal een vereiste ook in Nederland van, het moet allemaal toch doorzichtig zijn wat we hier aan het doen zijn. Dat als je stukken publiceert ook op de website, als die niet openbaar zijn, dat je daarbij moet vermelden waarom ze niet openbaar zijn. En ook de Algemene wet bestuursrecht, ik heb het even nagezocht, Artikel 3.11, hoeven we nou niet op in te gaan, maar lees het maar een keer na als jullie met de kerst niks te doen hebben. En Artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur spreekt ook van openbaarheid. Dus in principe vind ik dat wij eens moeten streven zo veel mogelijk stukken openbaar te maken. En ja, af en toe kan het natuurlijk niet, dat ben ik me ook bewust. Mevrouw Jans heeft al aangegeven dat ze mijn suggesties om het besluit aan te passen, over zal nemen. Dus wat mij betreft volop erin en van harte succes.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Fekkes. Mevrouw Koop.

Mevrouw Koop: Voorzitter, dank u wel. Er is al heel veel over gezegd. Ook over de openbaarheid of niet-openbaarheid van de stukken. Mijn fractie hecht, even als andere fracties, aan openbaarheid, tenzij het de onderhandelingspositie van Delfland schaadt, of het gaat over personen. Dan is het natuurlijk evident dat het dan in vertrouwelijkheid wordt behandeld. Voorzitter, ook mijn fractie is positief over dit stuk. Er zijn al vele mooie woorden geuit, vooral ook ten aanzien van de mogelijkheden die dat biedt ten aanzien van wonen aan het water, het recreatief gebruik, de doelstellingen van Delfland Circulair. We hadden nog wel één punt en dat is, stel nou dat daar extra woningen aan het water worden gebouwd voor een prachtige grondopbrengst, worden dan ook de revenuen fifty-fifty gedeeld met Delfland? Dank u wel.

De voorzitter: De heer Boekestijn.

De heer Boekestijn: Dank u wel, voorzitter. Wat Westland natuurlijk, herinnert zich een toezegging van de portefeuillehouder, dat stuk wat in Westland, de gemeente Westland te grondslag lag aan de besluitvorming, dat dat ook bij de stukken hier zou komen. We hebben dat niet gezien. Ja, jammer genoeg, zou ik haast zeggen, want er stonden wel een aantal dingen in die onder andere zouden verduidelijken dat de suggestie die in stuk gedaan wordt dat de derde berging in 2019 zou volgen, nou, die lees ik daar niet in terug, in ieder geval. De datum in de samenwerkingsovereenkomst, u duidde daar net al op, ik weet niet of die nog ondertekend moet worden, ik neem aan dat die daar dan ook veranderd wordt in 11 december. Eens even kijken, hoor. Vanzelfsprekend zijn we het eens met de noodzaak. Nog een opmerking over de opmerking dat de besluitvorming in Westland van harte is genomen. Nou, ik hoorde hem twee keer. Ik heb het niet zo ervaren. Het is daar in meerderheid in ieder geval, dat is in dit geval dan de waarheid. Ik geloof dat ik er zo ben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor alle bijdragen. Ik proef bij vele fracties dat er op zich veel steun is voor dit voorstel, maar dat er wel toch een aantal opmerkingen gemaakt zijn over de kosten. Er zijn ook een aantal suggesties gedaan om zeg maar juridisch misschien er nog wat lessen uit te trekken naar de toekomst. Ik wil graag Hoogheemraad Jans de gelegenheid geven om zeg maar op de opmerking in te gaan.

Mevrouw Jans: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel voor uw belangstelling voor de stukken. U heeft de stukken aandachtig gelezen. En ook de complimenten en de oproepen zeg maar van, ga enthousiast aan de slag, die neem ik blij in ontvangst. En ik zou graag gebruik maken van uw vragen om een toelichting te geven op dit voorstel. En we doen het eigenlijk een beetje in de omgekeerde volgorde, omdat ik mijn aantekeningen, dan kan ik ze van achteraf terug afvinken, zeg maar. Het aspect vertrouwelijkheid, het CDA geeft aan van, wij hechten aan openbaarheid, tenzij het de concurrentiepositie van Delfland en in dit geval Westland beïnvloedt

en in zaken vertrouwelijkheid personen. En dat is op dit moment inderdaad ook het geval. En de vertrouwelijkheid kan opgeheven worden nadat het besluit genomen is. Maar tot dan zeg maar is het in verband met ja, de locaties en de gevoeligheden hier in het gebied, is het vertrouwelijk. En de gemeente Westland heeft dezelfde vertrouwelijkheid gehanteerd als Delfland. Dus dat is allebei in proces gegaan. De toezegging om de derde berging in 2019, om die zeg maar te gaan starten, de overeenkomst is en dat is gewoon in overleg met de wethouder, is van, we gaan nadat dit besluit genomen is, gaan we zo spoedig mogelijk aan de slag met de derde locatie. En dan kom ik, direct in de beantwoording kom ik daar nog verder op terug. Ik heb begrepen dat bij de gemeenteraad Westland staat, niet per se het jaartal 2019, maar met de eerstvolgende mogelijkheid voor een begrotingsbehandeling. De intentie daarvan is hetzelfde als van Delfland zelf. De heer Fekkes spreekt zijn waardering uit en zegt ja, ik zou het op een andere manier gedaan hebben. Wij zullen in het, met toekomstige contracten zullen we kijken van, of dit handig is of dat uw voorstel overgenomen kan worden. De 75.000 kuub in plaats van de 50.000 kuub die genoemd is met ja, ik denk altijd Ons Nieuwe Westland... Nee, ik denk altijd Onderweg Naar Morgen, maar het is Ons Nieuwe Westland, dat is om, destijds zijn de plannen aangepast. Toen is ook een extra afvoer gemaakt en daarom is die doelstelling van 75.000, is bijgesteld naar 50.000. Er is uitgebreid aandacht voor de ecologie. En dat is ook bij, in een vertrouwelijke bijlage staat ook van, op die plek kunnen we dit doen, op die plek kunnen we dat doen. En het is onderdeel van een lijnvormige verbinding zodat alle ... locaties, alle natte ecologische locaties met elkaar verbonden kunnen gaan worden, zodat het systeem optimaal kan functioneren. En in het ontwerp is daar ook rekening mee gehouden, daar is echt concreet rekening mee gehouden. Ja, ik weet niet of dit het schoolvoorbeeld is van samenwerking, maar dit is wel een heel mooi resultaat van samenwerking. Samen met de gemeente Westland hebben wij deze uitdaging aangepakt en we zullen hier graag gebruik maken van de ervaringen om die in andere trajecten met andere gemeenten door te pakken. En dat is dan meteen een bruggetje naar de vraag die daaraan voorafgaand gesteld is, van ja, maar hoe doen jullie dat nou met andere gemeenten? Want we hebben heel duidelijk aangegeven, deze waterbergingen zijn bovennormatief. Bovennormatief op basis van de huidige normen. Wij merken nu al en dat staat ook in de vertrouwelijke bijlage in september 2017, de problemen die de waterval, toen waterval, de regenbui toen al heeft opgeleverd. Dus ook in de huidige situatie levert het gewoon al knelpunten op. En zeker met de nieuwe klimaatscenario's, dan zal het inderdaad gewoon echt noodzakelijk zijn. Maar hoe doen we dat nu met andere gemeenten? Is het wel onderdeel zeg maar van een totale visie? Is dit niet, zoals in de commissie aangegeven is, zitten we niet op incidenten te sturen en moeten we niet kijken naar het totaal? Nou, wat blijkt, we hebben een visie toekomstig bestendig beheer boezemsysteem, dat is een visie die dateert van 2016, waarin ook aangegeven is van, wij hebben het streven en wij hebben ook, wij gaan ook de financiële middelen inzetten. Op het moment dat er knelpunten zijn, gaan we ze gewoon ook aanpakken. Dus het is niet, het is inderdaad, we maken gebruik van kansen die voorbij komen, maar we hebben ook een visie die daaraan te grondslag ligt. Bestemmingsplan, dat is een hele

De heer Hombergen: Mijnheer de voorzitter. Ter interruptie.

De voorzitter: Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel. U zegt, ik heb zelf ook aangehaald, dat is buiten het bovennormatief, hoe gaan we daarmee om? ... zegt oké, bij andere gemeentes zijn misschien vergelijkbare problemen. Dat klopt waarschijnlijk wel. En u betreft het naar het hele boezemsysteem waar we bepaalde nota, 2006, zien, daarmee omgaan. Maar bovennormatief, dat geldt natuurlijk niet alleen voor het boezemsysteem, dat geldt ook voor wat er in de wijken soms aan problemen met klimaatadaptatie kan gebeuren.

De voorzitter: Mijnheer Hombergen, wat is uw vraag voor de interruptie?

De heer Hombergen: Nou, wat uw antwoord is op de vraag om ook dat soort problemen aan te pakken. Want dat antwoord heb ik niet gehoord.

De voorzitter: Mevrouw Jans.

Mevrouw Jans: Dank u wel. Ter aanvulling daarop, met alle gemeenten in ons gebied, er zijn dertien gemeenten in ons gebied, de gemeenten zijn bezig om een hittestresstest uit te voeren en daarop volgt een risicodialoog. Met alle gemeenten in ons gebied. We hebben onlangs een congres klimaatadaptatie gehad. Met alle gemeenten in ons gebied zijn we in gesprek om te kijken van, wat zijn de uitkomsten daarvan en wat zijn de consequenties daarvan voor het hele systeem? Dus er wordt structureel daar aandacht aan gegeven. En een bestemmingsplan... Je kunt geen bestemmingsplan... Waarom is er nog niets geregeld qua bestemmingsplan en moet dat niet als voorwaarde in de samenwerkingsovereenkomst? Dat is een vraag van Integer Liberaal. Je kunt geen bestemmingsplan maken zonder toestemming van de eigenaar van de grond. Daarvoor moet je met de eigenaren in overleg treden en pas na de verwerving van de gronden zal de bestemmingsplanprocedure starten. In de samenwerkingsovereenkomst is afgesproken dat de gemeente een bestemmingsplan opstelt. Die gemeente heeft uitgezocht, heeft geconstateerd dat het planologisch verstandig is om voor die locaties een nieuwe bestemmingsplan op te stellen. Punt. Dus...

Mevrouw Hilders: Bij interruptie. Natuurlijk is het heel belangrijk dat de gemeente meewerkt aan het bestemmingsplan en dat is in de commissie aan de orde geweest, maar er zijn ook inwoners die bezwaren kunnen maken tegen een bestemmingsplan. Dus ik zou willen dat dat was afgedekt. Kunt u daar nog even iets over zeggen misschien?

Mevrouw Jans: Inspraak op bestemmingsplannen is een recht van de inwoners. En daarop zal in een bestemmingsplanprocedure, wordt daar rekening mee gehouden. Het is gewoon een integraal onderdeel van een procedure. Een multicriteria-analyse, een hele goede suggestie. En die is gebruikt in het voortraject. Dus daarvan is, dank u wel voor de suggestie, daarvan is al gebruik gemaakt. Had je ook andere methoden kunnen hanteren voor deze waterbergingen? Er is in de commissie natuurlijk ook gesproken over compensatie en dergelijke. Er zijn heel weinig gebieden, heel weinig locaties in dit gebied waarbij van die methode gebruik gemaakt kan worden. Dus waar mogelijk is, wordt daarvan gebruik gemaakt. Minder gebruik van gebieden. Er is gesproken over compensatiemogelijkheden zoals vastgelegd zou zijn in de Waterwet. En die zijn, daarvoor zijn in Westland heel weinig locaties voor geschikt. En die zijn niet uit deze procedure, niet uit deze zoektocht naar voren gekomen. Ja, het zijn heel veel vragen, dus dan wordt de toelichting inderdaad ook gewoon vrij lang. De suggestie is gedaan om te kijken naar verdieping van de berging. Ik bedoel, dan heb je bijna voor hetzelfde geld meer kubieke meters. Die optie die wordt meegenomen in de ontwerpfase. Dus kijken van, hoe kunnen wij gewoon sober en doelmatig, met inzet van dezelfde middelen, kijken of we daar meer kubieke meters voor kunnen realiseren. Maar dan nemen we daarbij dan ook mee de locaties in het gebied. Het gebied is versteend en smalle watergangen, dus piekbuien hebben direct effect, maar die hebben ook direct lokaal effect. Door de smalle watergangen kun je dat niet snel afvoeren, dus je zal toch bergingen nodig hebben op meerdere locaties. Maar dat nemen we mee in de ontwerpfase.

De heer J. van den Berg: Bij interruptie. Daar doen we dit nou juist op. Zeg maar, bij nieuwe bergingen gaan we weer met een enorm kapitaal aan de gang. En sober en doelmatig, de bergingen die voorliggen, veel meer kuubs bergen.

Mevrouw Jans: Ik heb ook aangegeven dat we deze mogelijkheid meenemen in de ontwerpfase, om te kijken van, of we met dezelfde euro meer kubieke meters kunnen krijgen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jans. Dan wil ik graag nu de gelegenheid geven voor de tweede termijn. Ik wil wel graag de VV-leden erop attent maken dat we nog vijf andere besprekstukken hebben. Dus als u bondig kunt zijn in uw tweede termijn, dan denk ik dat u uw collega's daarmee ook een dienst kunt bewijzen. De heer Van den Berg.

De heer J. van den Berg: Voorzitter, wij zijn redelijk tevreden met de beantwoording en wij gaan het volgen in de komende tijd, hoe dat zich gaat uitpakken in de praktijk. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel de heer Van den Berg. De heer Van Heijningen.

De heer Van Heijningen: Ja, wij, ik wil toch nog even benadrukken dat er volgens onze partij gewoon voordeel te halen is in de samenwerking met de tuinbouw en de gemeente Westland.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Van Heijningen. Mevrouw De Zoete, heeft u in uw tweede termijn nog opmerkingen? De heer Simon ook niet? Mevrouw Hilders?

Mevrouw Hilders: Ja, dank u wel, voorzitter. Mevrouw Jans heeft gezegd, inspraak is natuurlijk een recht en het past in de procedure. Dat klopt allemaal, maar het betekent wel dat je heel goed moet gaan kijken naar alle afspraken die je hebt gemaakt, hoe je die prioriteert en in welke volgorde je ze gaat doen. Dat wil ik graag even meegeven. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Ja, dank u wel. Fijn dat we zulke, snel naar de besluitvorming en de effectuering openbaar worden. Het valt me wel op hier aan de bespreking dat we met erg groot gemak, naar mijn smaak, tien miljoen bovennormatief uitgeven. Het doel is goed, wat dat betreft prima, maar ik zou willen dat we dezelfde voortvarendheid ook bij andere dingen hebben. En dat is geen reden om hier niet voor te zijn.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Hombergen. Mijnheer Schouffoer?

De heer Schouffoer: Hombergen heeft mij uitgedaagd. Ik zou zeggen, pak dit snel en voortvarend aan en bespaar dan tien miljoen aan verdragingskosten uit die je oploopt en misschien zelfs niet eens project in handen hebt na afloop.

De heer Belt: De heer Schouffoer heeft voor Water Natuurlijk gesproken.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Middendorp.

De heer Middendorp: Fijn dat u dat bevestigt. Ik heb verder geen opmerkingen.

De voorzitter: De heer Fekkes. Mevrouw Koop.

Mevrouw Koop: Voorzitter, bedankt voor de antwoorden. Laten we in het vervolg ook even goed kijken of we de revenuen van een dergelijk project ook op een goede manier kunnen toerekenen op het geheel. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Boekestijn. Volgens mij hebben we dan de tweede termijn gehad. Ik neem aan dat er geen behoefte is om Hoogheemraad Jans... Ik proef heel duidelijk dat ook in het tweede termijn eigenlijk alle fracties dit voorstel ondersteunen, dus ik ga ervan uit dat er geen stemming nodig is. Ik denk dat het wel belangrijk is om nog even te kijken naar de precieze verwoording van het besluit naar aanleiding van de opmerkingen van de heer Fekkes. En ik... Heb je een aangepast voorstel?

Mevrouw Jans: Ik zal...

De voorzitter: Een aangepast voorstel, want volgens mij gaat het er met name om om te preciseren de twee locaties Glas 3 en de locaties 8a. Het zou kunnen zoals beschreven in bijgevoegde bijlage X. Dan moet ik even... Dus als we dat erbij opnemen, dan zijn volgens mij aan de wettelijke, de juridische suggesties van de heer Fekkes zijn daarmee voldaan. Het is weer een hele lap tekst. Als u het goed vindt, ga ik het niet helemaal weer oplezen, maar wij stellen het investeringsplan vast, het ontwerp krediet vast. We maken duidelijk dat als onderdeel van het besluit ook duidelijk is wat we bedoelen met Glas 3 en locatie 8a. En we nemen kennis van de samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Westland. Aldus vastgesteld. Dan gaan we nu door naar agendapunt 8, Maatregelen waterhuishouding Broekpolder.

B.08 Maatregelen waterhuishouding Broekpolder Vlaardingen (SWW)

De voorzitter: De provincie Zuid-Holland heeft als bevoegd gezag een gebiedsproces opgezet om bodemverontreiniging in Broekpolder te saneren. Delfland participeert niet in de bodemsanering, maar ziet wel voordelen om het watersysteem hier herin te richten op een schonere bodem. En het gebruik van de oppervlaktewaterzuivering daar te optimaliseren. En daarom ligt er voor u een voorstel voor een pakket van vier maatregelen. Die, dat is eigenlijk in lijn met eerdere opmerkingen van de heer Fekkes die we eigenlijk ook dan nog even moeten preciseren wat die maatregelen zijn. Maar die heeft u wel in de stukken kunnen vinden. Waarmee Delfland wil bijdragen om de kwaliteit van het oppervlaktewater te verbeteren.

De heer Fekkes: Voorzitter, mag ik er meteen even op interrumperen? Dat scheelt weer een boel discussie, denk ik. Als u nu in het besluit opneemt wat onder 1 staan in de ... probleemstellingcontext, de maatregelenscène in het kort. En als gewoon die vier maatregelen met die streepjes in het besluit worden opgenomen, dan klopt het ook helemaal en kan dat alles zo beschreven worden uitgevoerd.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Fekkes. Tijdens de agenda commissie heeft de fractie CU/SGP aangegeven hier dit te willen bespreken. Dus ik wil graag mevrouw de Zoete de gelegenheid geven om opmerkingen te maken of vragen te stellen.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Dank u wel voorzitter, maar ik was eventjes afgeleid. Dus ik weet niet of hier nog meer mensen zijn die hier iets over moeten, willen opmerken? Maar, nee? Dan laat ik op dit moment tot mijn schande mijn beurt even voorbij gaan.

De voorzitter: Oké. Dan ga ik toch nog even vragen, is er nog behoefte van andere partijen om... Want mijn indruk was dat voor vele partijen dit een hamerstuk was, maar dat CU/SGP. Maar u geeft aan dat u nog een opmerking heeft, de heer Van den Berg. En dan kom ik daarna bij de heer Nanninga. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Dankjewel, voorzitter. Maar in het begin wil ik in ieder geval vaststellen dat onze fractie wel akkoord gaat met het voorstel, maar dat we nog een paar opmerkingen willen plaatsen. In het stuk wordt aangegeven dat er op een aantal locaties een sanering gaat plaatsvinden. Hoe die sanering er precies uit gaat

zien, dat is voor ons een vraag. Misschien weet de portefeuillehouder daar meer over te vertellen, dat is in de commissievergadering niet duidelijk geworden. En waarom ik die vraag stel, is gewoon dat er, nou ja, in die polder een enorme hoeveelheid vervuild materiaal zit wat ongeveer twaalf tot veertienmiljoen kuub is. In mijn beleving is een sanering daar praktisch onmogelijk. Misschien wordt er gedacht over saneren dat we hem afdekken. Ik weet, in de landen zijn er bij Amsterdam al heel veel jaren geleden dat er een polder was die, waar al heel lang gestort werd, maar ook chemisch afval is terechtgekomen, dat die gewoon met damwand helemaal is afgeschermd van de omgeving. Is dat daar ook nog een optie? Graag zou ik horen zeg maar of er wat meer bekend is hoe dat aangepakt wordt. Want ik twijfel een beetje aan de opdracht zeg maar, die daar in het stuk vermeld wordt als zijnde... En de waarschuwing naar de toekomst toe, dat het Hoogheemraadschap gewoon nog heel lang, ook al wordt er gesaneerd, veel water uit die polder in het systeem krijgt.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Van den Berg. De heer Nanninga.

De heer Nanninga: Voorzitter, een uitstekend voorstel. Wij zullen ieder voorstel dat de waterkwaliteit zal verbeteren, steunen. En dit is een uitstekend voorbeeld van samenwerking en uitvoering op dat gebied.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Nanninga. De heer Van Heijningen.

De heer Van Heijningen: Ja, wij wilden toch nog even een opmerking maken dat als er gesaneerd gaat worden, dat we in ieder geval als Hoogheemraadschap de vinger aan de pols moeten houden dat er niet een ja, al dan niet tijdelijke lozing op ons oppervlakte plaats gaat vinden waardoor wij eigenlijk, ja, in aanraking komen met vervuiling waar we niets mee te maken hebben.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Gevonden. En dank u wel, voorzitter. Inderdaad, met wat al door sommige anderen is gezegd, wij moeten nu iets gaan schoonmaken wat we niet vervuild hebben. Weliswaar is het onze taak om schoon te maken, maar het zou mooi zijn, hoewel daar de Hoogheemraad heeft gezegd in de commissie dat het verhalen een groot probleem is, het zou mooi zijn als toch de ogen geopend blijven voor de mogelijkheid om eventueel nu of in de toekomst alsnog die kosten te verhalen. Dank u wel.

De heer Middendorp: Voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw De Zoete. De heer Middendorp, u wilt ook...

De heer Middendorp: Ik heb een korte nabrand. Ik heb op persoonlijke titel bezwaar tegen het gebruik van het woord waterzuivering voor wat daar gebeurt. Het is een koolstoffilter waarin de vervuiling wordt geabsorbeerd en die moet vervolgens worden verbrand. Er wordt dus niets gezuiverd.

De voorzitter: Dank u wel voor, Dan wil ik graag het woord geven aan Hoogheemraad Jans om te reageren op de diverse opmerkingen.

Mevrouw Jans: Dank u wel, voorzitter. Even voor alle duidelijkheid, de sanering wordt uitgevoerd niet door Delfland, Delfland treft alleen maar maatregelen voor de waterkwaliteit. Delfland gebruikt dit wel als vliegwiel om de samenwerking en de inspanningen, om die aan te zwengelen. Zoals in de commissie ook aangegeven, de maatregelen die Delfland neemt, zijn no-regretmaatregelen. Die gaan altijd werken, of het gebied nu gesaneerd wordt of niet, ze zullen altijd het effect hebben wat wij daarmee beogen. Het is best wel lastig, want die sanering, die dateert van heel lang geleden, in ieder geval van de jaren vijftig en in ieder geval en zestig. Ze zijn gestart in de jaren vijftig, heb ik begrepen. Dus er is ook geen eigenaar die de vervuiler is. Dus

uiteindelijk is het, gelukkig heeft de provincie dit voortvarend aangepakt, waarmee we hiermee aan de slag kunnen gaan. Een opmerking is van ja, hoe gaat er dan gesaneerd worden? Er gaat gesaneerd worden. Eigenlijk is dat niet saneren, het is meer symptoombestrijding in mijn termen, door het afdekken met een ... laag. Dus er komt een halve meter grond bovenop, waardoor er in ieder geval aan de bovenkant geen uitstroom of uitstoot meer is. Ik heb begrepen van de deskundigen dat er, om gebieden te saneren, zijn er maar liefst 86 maatregelen mogelijk. In dit gebied zijn er drie die toepasbaar zouden kunnen zijn. Dat is afdekken met een laag, afdekken met een ondoorlatende laag, waardoor eigenlijk geen zuurstofuitwisseling meer kan gebeuren, of het onder water zetten. Nou, die mogelijkheden twee en drie zijn niet gewenst. Die eerste mogelijkheid is de meest gewenste mogelijkheid en dat is het afdekken met een ... laag. Damwanden, ja, dat is mogelijk, maar dat is een hele dure constructie. Dus die gaat ook niet toegepast worden. Inderdaad, we krijgen nog heel lang vuil water. Maar dat is gewoon eigen aan het gebied. Het wordt er niet meer van, het gaat er wel minder van worden. Dus het wordt alleen maar minder vuil water. Maar er zal sprake blijven van vuil water. Inderdaad, een vinger aan de pols van dat er geen tijdelijke lozingen of ongeoorloofde lozingen enzovoort, dus we gaan dat proces nauwgezet volgen. En ja, er is opgeroepen van, om de kosten te verhalen van het schoonmaken. Delfland maakt geen kosten voor schoonmaken, dus wij kunnen ze dan ook niet verhalen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jans. Fractie, de heer Van den Berg, wilt u een tweede termijn reageren?

De heer Van den Berg: Voorzitter, wij hadden aangegeven dat we akkoord waren met het voorstel. Alleen dat we nog een paar aanvullende opmerkingen maakten en die zijn beantwoord. Dank u.

De heer Van Heijningen: Ja, even een vraag. Wie is nu verantwoordelijk voor de waterreiniging en door wie worden die kosten betaald?

De voorzitter: Mevrouw Jans.

Mevrouw Jans: We hebben net gehoord dat, we gaan niet spreken van een reiniging. Het wordt, heb ik begrepen, door een bepaalde methode wordt het ontdaan van de vervuilde stoffen. Al het water wordt geleid via de oppervlaktewaterzuivering die bediend wordt door Delfland. Dus wij zorgen, Delfland zorgt voor de oppervlaktezuivering. En overigens, de datum zal aangepast worden.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jans. Mevrouw De Zoete. Dank u wel. Ik neem aan, mijnheer Middendorp, u had een opmerking over het juiste taalgebruik. Wat ik voorstel, ik proef ook dat dit voorstel verder op steun van de VV kan rekenen. Dus ik zou willen voorstellen om nu naar het besluit toe te gaan en dan te zeggen, het maatregelenpakket voor de verbetering van de waterhuishouding in Broekpolder vast te stellen, te weten... En dat zijn dan de vier puntjes die onder de probleemstelling in de tekst staan, het graven van een kwelsloot om te voorkomen dat verontreinigd kwelwater in de ... plaats loopt, het aanbrengen van een duiker onder een voetpad, het water uit de kwelsloot via een gemaal terug te brengen in het vaak waar de oppervlaktezuivering werkt en de huidige afvoerroute op twee plaatsen af te sluiten. En vervolgens dan door te gaan met besluit nummer twee, het investeringsplan voor het maatregelenpakket Waterhuishouding Broekpolder Vlaardingen, ter grootte van 396.000 euro vast te stellen en het uit uitvoeringskrediet ter grootte van 360.000 euro beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van dit maatregelenpakket Waterhuishouding Broekpolder Vlaardingen. Aldus besloten.

B.11 Onderzoeksrapport Doelmatigheid Afvalwaterketen Delfland (GSG)

De voorzitter: Dan gaan wij door nu naar onderzoeksrapport Doelmatigheid Afvalwaterketen. Voor u ligt het eindrapport van de rekeningcommissie. Ik stel voor dit agendapunt als volgt te behandelen. In de eerste plaats wil ik de heer Van Kretschmar de gelegenheid geven, als voorzitter van de rekeningcommissie, om een toelichting te geven over de bevindingen en het rapport aan de VV aan te bieden. En ik nodig u uit om dan daarvoor achter het kathedraal plaats te nemen. Vervolgens wil ik de VV-leden de gelegenheid geven om vragen aan de rekeningcommissie te stellen over dit rapport. Tenslotte heeft u ook gezien wat de reactie is van het dagelijks bestuur op de aanbeveling in het rapport. En als u vragen heeft over deze reactie op het rapport van het dagelijks bestuur, dan wil ik u tenslotte in de gelegenheid stellen om die vragen te stellen aan de verantwoordelijke, pas op, portefeuillehouder. Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, dank u wel, voorzitter. Het rapport van de rekeningcommissie. U bent waarschijnlijk gewend om met name een keer per jaar iets van de rekeningcommissie te vernemen in het kader van de jaarrekening en de adviezen daarbij. Maar dit is alweer het tweede rapport in deze bestuursperiode dat de rekeningcommissie oplevert. En we hebben dus ook als rekeningcommissie nadrukkelijk een rol in het uitvoeren van onafhankelijk onderzoek op het gebied van doelmatigheid ten aanzien van het gevoerde beleid. Waarom dit onderwerp? U heeft allemaal in het begin van de bestuursperiode, heeft u een aantal onderwerpen kunnen aandragen die van belang zouden kunnen zijn om te onderzoeken. En het onderwerp samenwerking in de afvalwaterketen scoorde daarbij heel erg hoog. Daar hadden heel veel mensen behoefte aan om daar toch eens wat meer van te vernemen en dat ook nader door een onafhankelijke instelling te laten onderzoeken. We hebben dat als rekeningcommissie opgepakt. Het is natuurlijk een heel breed onderwerp, dus we hebben daar best wel wat moeite mee gehad om dat goed neer te zetten, dat er ook iets uit zou kunnen komen wat voor iedereen bruikbaar is. Want het is niet alleen maar iets van de VV, het is ook iets waar de organisatie uiteindelijk mee verder kan en wat ons betreft ook zou moeten. Het is vertaald, die samenwerking, die hebben we iets breder getrokken. We hebben ook gekeken naar de doelmatigheid van een deel van onze eigen afvalwaterketen. En dat betreft met name het rioolvreemd water waar ja, toch wat betreft de leden van de VV weinig inzicht in is. En we hebben dat ook gekoppeld aan de afnameverplichting. Afnameverplichting die we hebben, waar we destijds ook een prestatie-indicator op hadden gezet die altijd honderd procent was. Dus daarvan dachten we van nou, dat is ook interessant om toch eens te kijken, waarom gaat dat zo goed en wat zouden we daar eventueel over kunnen adviseren. Daarnaast is er gekeken naar een samenwerkingsverband in het kader van de NAD, dat is u allemaal wel bekend, dat is het grootste samenwerkingsverband wat wij kennen in Delfland met een twaalfstal gemeenten en twee waterleidingbedrijven. En om daar dus ook te kijken van nou, wat waren de doelen van de samenwerking destijds en in hoeverre zijn die behaald en hoe kunnen we richting de toekomst kijken dat we dat samenwerkingsverband ook zo goed mogelijk kunnen benutten? Nou, dat onderzoek, dat is uitgevoerd door een combinatie van Royal HaskoningDHV in samenwerking met Twynstra Gudde. Die hebben beiden hun eigen expertises, de ene wat meer in het technische vlak en de tweede partij meer op basis van de samenwerking. Dus die hebben dat samen uitgezocht met onder andere hulp van experts binnen Delfland. Die hebben daar hun input van kunnen geven. En het is ook zeg maar meer organisatorisch ook door Delfland begeleid, waarvoor namens de rekeningcommissie onze dank. Het rapport is aangeboden aan het college voor het proces van hoor en wederhoor. Daar is in eerste instantie een positieve reactie op ontvangen, in de zin dat het college zich herkende in de conclusies en de aanbevelingen. En wij hebben daarna als rekeningcommissie gemeend om dat iets, ja, meer aan te scherpen door middel van een oplegnotitie, wat ook voor u weer misschien makkelijk is, omdat daar dan ook echt de harde hoofdlijnen en wat ons betreft de kern in staat. En daar is nogmaals door het college op gereageerd dat ze dat graag zeg maar gaan uitvoeren, die aanbevelingen.

En dat daar eind 2019 over gerapporteerd zal worden. Nou, dat wachten we in spanning af. Ik neem aan dat er ten aanzien van het rapport bij u een aantal inhoudelijke vragen zouden kunnen leven. En die zou ik graag, dat zou ik graag willen overdragen aan Bart. Bart was de voorzitter van dit onderzoek. En hij is zeg maar als beste persoon in deze zaal aanwezig om die vragen te kunnen beantwoorden, wat de dijkgraaf ook al heeft gemeld dat als er vragen zijn die meer gaan over de reactie van het college, dat we die vervolgens aan het college stellen. Maar dat zou ik wel even willen splitsen, dus ik zou eigenlijk willen beginnen met een ronde inhoudelijke vragen aan Bart. Mochten er daarna nog andere vragen zijn ten aanzien van het college, om die dan apart te stellen. Dan houden we het een beetje helder. Bart, ik denk dat het goed is dat jij nu op deze plek gaat staan en dat we... En dan zou ik... Nou, dit is beter. En dan zou ik willen beginnen met bijvoorbeeld Jan, of Leo. Dan gaan we dus zo om. Dan stellen we vragen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kretschmar. De fractie Ongebouwd, zijn er vragen aan de heer Simon over het rapport? Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel. We zijn blij met het rapport dat voor ons ligt. Zelf als lid van de rekeningcommissie weet ik dat het een zoektocht was om naar een goede formulering komen tot vragendoelstelling, wat willen we hiermee bereiken, wat willen we eruit halen? En ik denk dat er hier voor ons een mooi rapport ligt. Wat het riool vreemd water, dat we daarnaar afgezonderd hebben gekeken. En daarnaast de rol van het NAD en hoe Delfland daar ook inzit en wat we gaan doen. Ik denk dat dit een mooi rapport is wat we straks ook voor nieuwe VV-leden kunnen geven om daar een soort, ja, toch als input van, hoe zit het in elkaar en hoe werkt het? Dus ik wil de rekeningcommissie, de subcommissie zeg maar bedanken voor hun inzet wat zij hiervoor hebben gedaan. Dus dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Dijkshoorn. De heer Van Heijningen.

De heer Van Heijningen: Ja, ik wou even de complimenten maken voor het rapport en alles.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Dank u wel, voorzitter. Ik vind ook dat het rapport de zaken goed op een rijtje zet. We hebben hier al vaak informatie gekregen over NAD, we hebben ook al excursies gehad en zo. Dus voor ons ging het inderdaad leven terwijl het aan het begin van de periode een witte vlek was. Dus dank daarvoor. Ik ben wel wat tegenstrijdigheden tegengekomen. En misschien dat de heer Simon daar antwoord op kan geven, maar anders dan komt dat in een later geval wel. Aan de ene kant, het ging erover dat we substantieel hogere kosten gaan krijgen vanwege de medicijnen die ook uit het water moeten worden gehaald en microplastics. Nou, op zich zijn we daar natuurlijk groot voorstander van dat dat eruit gehaald wordt, maar vanochtend hoorden we dat er juist voor dit onderdeel een grote subsidie wordt verstrekt. En dan denk ik van nou, als die subsidie verstrekt wordt, misschien valt het dan nog wel mee. Bovendien gaan we ook met de dingen die we eruit halen een grondstof gebruiken die we misschien later kunnen verkopen. Dus het zat een beetje, ja, wat ik vanochtend hoorde, dat bracht me een beetje in verwarring. En een ander ding wat ook iets technisch is, we willen dat rioolvreemd water eigenlijk niet hebben en toch staat er ook ergens dat dat gebleken is niet zo heel veel aan de kosten bij te dragen. Terwijl dat, ja, dat horen we steeds heel anders. Dus zover, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Zoete. Mevrouw Hilders.

Mevrouw Hilders: Ja, dank u wel, voorzitter. Complimenten ook van fractie Integer Liberaal voor het rapport. Er staat een goede analyse in. En wij zijn ook heel benieuwd naar het vervolg wat betreft de medicijnresten. Er is een analyse van gemaakt van als we die eruit gaan halen, nemen de kosten toe. Ik ben eigenlijk benieuwd

naar het gevolg daarvan en standpunten daarover, maar ik denk dat ik dat beter aan het college kan vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Ranner.

De heer Ranner: Dank u wel. Voorzitter, ik zit een beetje met een probleem, want ik heb zeg maar een elftal vragen gekregen van iemand uit de sfeer van de NAD. En sommige van die vragen raken het rapport, maar de anderen raken dus het bestuur. Dus ik vraag me dus af, dan maar gewoon ... behandelen. Geeft u me daar even de ruimte voor? Ik zal ze niet...

De voorzitter: Dus ik stel voor

De heer Ranner: Ik zal ze niet, behandelen, maar

De voorzitter: Ik stel voor dat we eerst de vragen doen die gericht zijn naar rekeningcommissie. Dan komen we daarna...

De heer Ranner: Precies. Dank u wel. Ik begin met een compliment aan de rekeningcommissie. Want wij hebben het in de fractie ook besproken en dat werd met het grootst mogelijke welkom geheten. De eerste vraag waar in feite dus nu vragen over gesteld is, zijn de onderzoekers en de leden van de begeleidingscommissie betrokken of betrokken geweest bij het samenwerken in de NAD? Wat er dus mee bedoeld wordt, of je dus verder bent gaan kijken dan bij diegene die formeel verantwoordelijk waren. Dus zijn die mensen van de NAD hierbij betrokken geweest? De tweede vraag is, wat is de reden dat het onderzoek beperkt is tot de rol van Delfland in het kader van de NAD? Ik vraag het volledigheidshalve want het antwoord ken ik, maar het is wel goed voor onze notulen. Dan de derde vraag is, wat is nou het doel van de samenwerking? Met name wordt er gezegd, is het doel niet te veel geworden een doel op zich? Zou er niet worden voorbijgegaan aan het doel van het verbeteren, het goed en beter laten functioneren van de waterketen? Dat is een ander doel. En daar kunnen we ook wel een antwoord op geven. En dan tenslotte beperk ik het even op dit moment bij, heeft het onderzoek zich beperkt tot de rol van Delfland binnen het kader van het NAD? En waarom zijn andere samenwerkingsrelaties zoals de gemeentelijke rioleringszorg en de afspraak die is vastgelegd in de gemeentelijke rioleringsplannen niet in beschouwing genomen? Een hele waslijst vol, maar ik geef u graag de gelegenheid.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ranner. De heer Schouffoer.

De heer Schouffoer: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik vind het ook een verhelderend rapport. Het is ook goed dat dit wordt onderzocht en gepresenteerd door de rekenkamercommissie met hulp van een derde partij. En ik vind het heel leerzaam. En ik vind het heel mooi om te zien dat een samenwerking in de afvalwaterketen oplevert wat er destijds beloofd is. En daar wilde ik het bij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Belt?

De heer Belt: Dank u wel, voorzitter. Samenwerking in de afvalwaterketen is lang een onderwerp waar de VV en ook de rekeningcommissie geen vat op kreeg. Dit onderzoek is gedaan, Water Natuurlijk geeft graag complimenten voor dit rapport aan de rekeningcommissie en de organisatie. Wij hebben geen inhoudelijke vragen.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Belt. De heer Middendorp.

De heer Middendorp: Voor ons ook de complimenten, van ons de complimenten. Wij hebben geen inhoudelijke vragen, maar wel vragen voor het bestuur zometeen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Fekkes.

De heer Fekkes: Ik heb ook geen inhoudelijke vragen, wel waardering voor de analyse en het rapport. En ja, er staat zo veel in, ik moet het ook allemaal nog wat verder laten bezinken. Maar daar hebben we de kerst voor.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Koop.

Mevrouw Koop: Voorzitter, dank u wel. Ook het CDA sluit zich aan bij de vele complimenten die zijn gemaakt, ook voor de enorme hoeveelheid werk die verzet is en dat ook blijkt uit dit rapport. Interessant zijn natuurlijk de aanbevelingen. En met name ook eigenlijk de aanbevelingen B3 en B4, hoe gaan wij hiermee om in de organisatie, hoe gaan we dit monitoren en hoe zorgen we ervoor dat er ook, nou ja, de doelstellingen zoals wij die voor ogen hebben, worden bereikt? Ik denk dat het besluit dat wij eerder hebben genomen over de balansverkortings, ook wel zal bijdragen aan het flexibel inspelen op de aanbevelingen van dit rapport. Dus ik denk dat het ook goed is om dat mee te nemen in het vervolg en ook in de monitoring. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koop. De heer Boekestijn.

De heer Boekestijn: Dankjewel. We hebben het hier vaak over de waterbewustzijn, maar ik denk dat afvalwaterbewustzijn hier ook wel een enorme gehad heeft. Complimenten voor de rekeningcommissie.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wil ik graag de heer Simon de gelegenheid geven om in te gaan op de vragen die gesteld zijn.

De heer Simon: Dank u wel, voorzitter. Ja, toch wel een beetje een vreemde plek zo met best wel veel, ja, gelukkig eigenlijk heel weinig technische vragen. Gewoon heel veel complimenten. Maar die neem ik graag mee. En om maar bij het CDA te beginnen, we doen een aantal concrete aanbevelingen en logisch, we leveren een port aan, maar daarmee zijn we nog niet klaar. We houden het gewoon goed in de gaten van, hoe het uiteindelijk ook met onze aanbevelingen uiteindelijk landt binnen deze organisatie. Ik heb een aantal vragen gehoord. Ten eerste van de ChristenUnie/SGP over de kosten van het zuiveren. En vooral richting de medicijnresten en microplastics. En er werd me een andere vraag gesteld, maar die hoort er precies eigenlijk bij, over dat ook in het rapport staat dat het zuiveren van rioolvreemd water op dit moment niet echt heel veel bijdraagt aan de kosten. Nou, dat ligt ook, dat is een hele technische vraag, trouwens. Maar dat heeft te maken met de inrichting van ons afvalwaterzuivering, dat de hoeveelheid water dat aangeboden wordt en de kwaliteit en de dikte van het water, op dit moment niet heel veel extra kosten met zich meemaakt als je daar semihelder, schoon water mee zuivert. Een ander geval wordt het als je die vier trappen gaat doen. Dan moet je echt een extra isolatie bouwen en we hebben hier al gezien in Delfland met actieve kool en collectieve zuivering van de tuinbouw, dat die extra supplementen zorgen ervoor dat die exploitatie extreem duur gaat worden vergeleken met de normale situatie. Het rapport spreekt ook over dat het voor Delfland vijf miljoen meer per jaar kost als wij die viertrap moeten aanleggen om die medicijnen en die microplastics te verwijderen. En dat is voor mij het antwoord op deze vraag. De heer Ranner van de Partij van de Arbeid had een aantal specifiekere vragen. Ten eerste had hij het over de rol van Delfland en waarom de rekeningcommissie puur heeft gekeken naar de rol van Delfland en niet naar andere partijen binnen NAD.

Nou, de reden daarvoor is en misschien staat dat ook wel een beetje verborgen in het rapport, dat, wij willen met dat rapport niet de gemeente verplichten dat ze meteen denken van wow, hier komt Delfland, nu moeten we wat gaan doen. We willen dit proces wat voorzichtiger brengen bij de samenwerkingspartners van NAD. En de reden die daarachter ligt, we hebben net gekeken naar de exploitatiekosten, die zijn voor Delft vijf miljoen meer als we de microplastics gaan verwijderen. Maar voor de gemeente betekent het veel grotere investeringen. Die investeringen gaan al redelijk richting de miljarden. De doelstelling van Delft op financieel gebied staan dan in geen enkele verhouding met de financiële verplichtingen die de omgeving zal moeten doen. En uiteindelijk moeten we die kant natuurlijk wel op, maar dit rapport is niet een dwangmiddel richting de andere partners, dus we hebben het heel voorzichtig gebracht dat we vanuit alleen de positie van Delfland hebben bekeken hoe wij in deze samenwerking staan. En logischerwijze is een vervolgstap natuurlijk kijken hoe we met die verschillende gemeentes afspraken kunnen maken om het rioolvreemd water en natuurlijk in combinatie met dat hemelwater, hoe we dat gewoon kunnen oplossen. Ja, daar wil ik het even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Simon. Dan stel ik voor dat we nu de gelegenheid geven aan VV-leden om vragen te stellen aan het dagelijks bestuur van de Hoogheemraad, Van Olphen. Gelet op de reactie die u van het dagelijks bestuur gezien heeft, ik heb ook gemerkt, de heer Ranner gaf al aan, dus laat ik dit keer eens beginnen dan bij de heer Ranner.

De heer Ranner: Dank u wel, voorzitter. Ik dank ook in ieder geval de beantwoording door Bart. Dus wat dat betreft, de rekeningcommissie heeft goed werk geleverd. En ook de bedoeling van dit rapport is daarmee wat duidelijker geworden. Maar ik constateer dat we alom weten dat de investeringen in deze sfeer vooral van de gemeente moeten komen. En dat de opbrengsten dus in feite terechtkomen bij de afvalwaterinstallaties. Ja? En dat betekent dus dat wij een probleem hebben dat we moeten praten over de middelen die er nu dus aan de orde zijn. En daarmee komt een probleem, wat ik dus nu ook maar even uit mijn aantekeningen haal, is dat kennelijk de deelnemers van de NAD niet precies weten wat de doelstellingen nou van de NAD is. In mijn aantekeningen zie ik, is het in feite het toewerken naar een organisatie van een waterketenbedrijf. En dat is dus een heel andere organisatie dan we hier tot dusver gehanteerd hebben. Daar speelt een rol bij dat wij in antwoord op de vragen van de commissie ... als ik het me goed herinner, op een gegeven moment een becijfering hebben gemaakt over wat de voordelen waren van de samenwerking in de afvalwaterketen. En dat bedrag liep in de miljoenen. En dat heeft bij sommige van die deelnemers van die gemeentes het idee gebracht dat de kosten en opbrengsten wel heel erg uit elkaar liggen. En dat betekent naar mijn gevoel en dat is mijn vraag naar het lokale college, is het niet mogelijk om misverstanden, om die uit de weg te ruimen door duidelijk te maken wat wij eigenlijk als Delfland van de NAD willen en wat we van hen verwachten voor de toekomst? Want als er verkeerde verwachtingen zijn, dan heb je dus ruzie in huis. Laat ik het daar even bij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik verder naar de heer Souffoer. Vragen naar aanleiding, nee? De heer Belt?

De heer Belt: Dankjewel. Graag herhaal ik kort wat ik in de commissie ook al heb aangegeven. Wij vinden het van belang dat het college de VV goed op de hoogte blijft houden van de voortgang van de samenwerking in de afvalwaterketen, dus het NAD-traject, zodat er niet weer een soort kennislacune ontstaat en ook dat de nieuwe VV hier spoedig in meegenomen wordt op dit onderwerp. En een tweede oproep, het zeg maar los, of individueel oppakken van de plekken waar rioolvreemd water zich voordoet of een probleem is, dat blijkt uit deze analyse dat dat een dure opgave is. Als je het echter meepakt met werksituaties van gemeenten en die worden daar steeds beter in, om al die opgaven te koppelen, opgaven op het gebied van verkeerd, beheer en dergelijke, energietransitie. Dan scheelt dat ontzettend veel geld en pakken we dit aan en kan Delfland daar

ook echt iets aan hebben. Dus dat is een oproep om daarop te blijven sturen in de samenwerking en gesprekken met de gemeente.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Belt. De heer Middendorp.

De heer Middendorp: Dank u wel. Ja, onze vraag sluit misschien aan bij het punt dat de heer Ranner maakt, kan ik niet helemaal beoordelen. Maar het viel ons op in de rapportage dat de samenwerkingen met het NAD vooral benoemd wordt als en ik citeer, operationeel en veel minder strategisch. En ik weet niet of de strategie moet zijn om een waterketenbedrijf te vormen, maar dat is in de tijd wel genoemd. Maar u zou ook een andere strategie kunnen hebben. Ik snap dat je als Delfland dit niet zomaar kan sturen, want je bent een van de partners van de dertien, of dertien gemeenten, als ik het goed onthouden heb. Maar ik ben benieuwd of het college deze zorgen, dit deelt en of ze hier ook zeggen ja, daar kunnen we niks aan doen, of dat jullie zeggen, maar daar zijn wij aan bezig, om dat hoger op de agenda te zetten. De tweede vraag is, het rioolvreemd water en met name in de gemeente langs de Nieuwe Waterweg, is natuurlijk al, ik zou zeggen honderd jaar een probleem, maar in ieder geval zo lang in living memory van Delfland. En steeds wordt die hete aardappel voor ons uitgeschoven. En natuurlijk, net zoals de heer Belt zegt, moet je zorgen dat je kan meekoppelen, anders zijn de kosten sky high. Ook hier is eigenlijk de vraag, op wat voor termijn zouden we hier een soort van visie op kunnen hebben? Ik noem nog niet eens een kaderdocument, maar gewoon een idee van, wat willen we nu, of laten we het gewoon, zeg maar de toekomst zichzelf ontwikkelen? En eigenlijk een vergelijkbare vraag op, wat willen wij met regenwaterafvoer? Om het woord afkoppelen nu niet even te gebruiken, want er zijn meerdere oplossingen, maar we willen regenwater niet in het riool. Ja en ik heb begrepen, recent heeft de minister zich uitgesproken voor het toevoegen van een extra taak aan de waterschappen, namelijk klimaatadaptatie. We hebben het nog niet als gezien als, ze heeft zich uitgesproken, het was niet een besluit of iets dergelijks. Maar je kan verwachten dat het op termijn naar ons toekomt en dan past ook hier een wat overkoepelendere visie op die verder gaat dan meekoppelen, zal ik maar zeggen. Afwachten wat anderen doen en dan meehelpen. Daar hoor ik graag uw ideeën over.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Middendorp. De heer Fekkes. Mevrouw Koop. De heer Boekestijn. Mevrouw Dijkshoorn? Nee. De heer... Nee. Mevrouw De Zoete. De heer Simon. Mevrouw Hilders.

Mevrouw Hilders: Wat ik al zei in de eerste termijn, ik wil graag een visie van het college, hoe gaan we om met de extra kosten als we inderdaad al die medicijnresten uit het water moeten gaan halen, want dan is dit geen kostenneutraal verhaal meer. Ik wil graag horen hoe het college daarin staat. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor de vragen. Er zijn twee Hoogheemraden die graag hierop in willen gaan. Ik stel voor dat in eerste plaats de heer Van Olphen, Hoogheemraad van Olphen vragen beantwoordt. En vervolgens wil ik, sorry, Hoogheemraad Houtzager de gelegenheid geven om specifiek in te gaan op de hemelwaterstrategie. En de vragen die daarover gesteld zijn met name door de heer Middendorp. Dank u wel.

De heer Van Olphen: Dank, mijnheer de voorzitter. Laat ik eerst nog even toch iets algemeen zeggen, want ik zie aan de vragen, die gaan veel verder dan de samenwerking binnen het NAD. En dan denk ik natuurlijk, dat zijn legitieme vragen, alleen die passen niet in dit rapport van de rekeningcommissie. De rekeningcommissie is bezig geweest om uit te zoeken hoe de samenwerking binnen het NAD is. En natuurlijk, we kunnen allerlei vragen stellen over medicijnresten enzovoort, ik zal er ook graag antwoord op geven voor zover ik dat nu kan, want het is uitermate belangrijk, laat dat voorop staan, maar het gaat voorbij, of het gaat verder dan dat de rekeningcommissie nu heeft uitgezocht. Voorts wil ik nog een keer benadrukken...

De heer Belt: Voorzitter, ter interruptie.

De voorzitter: De heer Belt.

De heer Belt: Het onderzoek bevat weldegelijk twee componenten. Dat is de samenwerking in de afvalwaterketen en rioolvreemd water.

De heer Van Olphen: Maar dat is wat anders dan medicijnresten. Maar goed, daar hebben we het even niet over. Ik kon op het rioolvreemd water, daar heb ik het nog niet over gehad. Waar ik het wel over wil hebben is, dit rapport en dat wil ik toch ook duidelijk geven, de tekst van dit rapport is aangepast aan het feit dat dit een openbaar rapport is. Ik heb daar ook met de rekeningcommissie over gesproken, wij moeten er rekening mee houden dat dit rapport dadelijk ook bij raadsleden terecht kan komen. En dat wij niet wederom de grote broek aan moeten trekken en dat die raadsleden denken god, daar heb je Delfland weer, wij moeten de miljoenen betalen en zij bepalen eigenlijk wat we daarmee moeten doen. Even voor de duidelijkheid. Vandaar dat dit rapport geschreven is, weliswaar voor Delfland, maar met de pen dat ook de raadsleden dit kunnen lezen zonder naar ons te gaan wijzen van, dit is makkelijk praten voor Delfland. Goed, dat is mijn inleiding. Dan ga ik nu naar de vragen van de heer Ranner. Zoals de heer Ranner, want die zit er net zo lang als ik, weet, is de NAD ooit door de minister, of de NAD, de visitatiecommissie in het leven geroepen door de minister voor de drie K's. Dat betekende dat wij minder kosten moesten gaan maken met z'n allen, wij moesten daar, het mocht niet ten koste gaan van kwaliteit en wat voornamelijk ook bij gemeentes was, de derde K was van de kwetsbaarheid. Dat is de basis waar wij aan moesten voldoen. De kosten, dat is dus minder uitgeven. Dat heeft u ook gezien in het rapport, daar staan staartjes van, dat de gemeentelijke rioleringsbelasting plus de zuivering, dat we die aardig in de hand hebben gehouden. Sterker, dat die naar beneden is gegaan. Als u uw lijntjes ziet, dan loopt het nu zo en niet zo, wat het ooit gedaan zou hebben. Dus wat dat betreft hebben wij voldaan aan de eisen die gesteld werden bij de opdrachten van de visitatiecommissie. Wij moesten als twaalf gemeenten en een waterschap tien miljoen bezuinigen. Ik moet u eerlijk zeggen, dat hebben we vrij snel gehaald, door allerlei goede dingen. Dat zijn vaak kleine dingen waar wij niet eens wat mee te maken te maken hebben, maar ik noem maar het voorbeeld tussen de gemeente Delft, Pijnacker en Leidschendam die honderdduizend bespaard hebben door dingen samen te gaan doen. Daar hebben wij niks mee te maken, maar het is wel een besparing binnen het NAD. En dat is best moeilijk en dat snap ik ook, om dingen te combineren. Want wij zitten hier als Delfland. En dan is het moeilijk om te kijken, dat NAD bestaat ook samenwerkingsverbandjes, allemaal kleintjes, bij wijze van spreken, tussen gemeente A en gemeente B. Dus wat dat betreft, ja, wat willen wij dan, dat is ook een vraag van de heer Ranner, wat willen wij bij het NAD? Natuurlijk en dat geldt niet alleen voor ons hoor, dat geldt ook voor de gemeentes, wij willen meer dan waar het ooit voor opgericht is. Die oprichting was voor de drie K's, wat ik al noemde. We hebben er stiekem al een vierde K aan vastgeplakt, dat is klimaatadaptatie, want dat speelt natuurlijk ook. We kunnen onze kop wel in het zand steken, maar de techniek gaat verder, wij moeten met z'n allen iets verder, het weer wordt anders dan een paar jaar geleden, of het is al anders dan een paar jaar geleden. Dus wat dat betreft, wat willen wij met het NAD, is toch kijken waar we met de gemeentes en er zitten tegenwoordig sinds een paar jaar ook de twee drinkwaterbedrijven, zitten daarbij, omdat die ook verstand hebben van gemalen, van leidingen. Wat Evides betreft ook van het zuiveren, want die hebben ook eigen zuiveringen. Dus wat dat betreft gaan we verder kijken dan waar het eigenlijk ooit voor opgericht is. Maar dat is best moeilijk, want enerzijds, als je het ... bekijkt, dan zijn het de drie K's en we zijn al veel verder gegaan. En bij Delfland zijn we daar debet aan, in de positieve zin, maar ook de gemeentes zien nu dat klimaatadaptatie niet meer los te koppelen is van het geheel. Maar dat gaat dus eigenlijk al verder dan waar ooit de NAD voor opgericht is. Dan ga ik verder met de heer Belt, het rioolvreemd water. Het is een probleem, want het is een grote hoeveelheid van wat wij

binnenkrijgen wat gezuiverd moet worden. Het enige is en dat is makkelijk praten natuurlijk, u zegt, werk met werk maken, maar u weet hoe duur het is om rioleringen even te gaan vervangen omdat er te veel rioolvreemd water aan zit. De heer Fekkes kan daarover meepraten in de Vogelwijk. Er zijn nu meer wijken waar werk met werk gemaakt wordt, nieuw riool erin. En wat blijkt? Het grondwater komt omhoog. Want de natuurlijke drainage die die lekke buizen allemaal houden die er al vijftig jaar liggen, is weg. En wat komt er dan? Een grondwaterprobleem. Wat die gemeentes dan ook weer op moeten lossen. Dus het is makkelijk praten en er wordt inderdaad werk met werk gemaakt, maar het is niet zo makkelijk en het kost de gemeente heel veel geld. Maar...

De heer Belt: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Belt, interruptie.

De heer Belt: Ik begrijp het voorbeeld, maar dat is natuurlijk geen natuurlijke drainage. Dat is een situatie die ontstaan is in de afgelopen tachtig jaar. En ik begrijp best dat dat nu in een keer anders is, maar we kunnen dat geen natuurlijke drainage noemen. Ik bedoel, dit moeten we dan ook gewoon oplossen. Want wij willen toch ook niet dat grondwater massaal in ons riool hebben?

De heer Van Olphen: Dat willen we zeker niet. Kijk maar, dat gebeurt eventueel dan ook. Het is een probleem wat onderkend wordt. En die natuurlijke drainage, als je het zo wil noemen, is ontstaan in de loop der jaren. Boomwortels die erdoorheen gaan, rubber ringen die verteren enzovoort, enzovoort, enzovoort. Nou, daar ga ik niet op in verder. Maar het is natuurlijk, we proberen ook met de gemeentes te kijken van joh, wat is wijsheid? Want wij willen dat rioolvreemd water zo min mogelijk hebben. U heeft in het rapport van de rekeningcommissie kunnen lezen dat de financiële consequenties voor ons niet zo groot zijn, maar voor de gemeente des te groter, om het probleem op te lossen. Het wordt meegenomen, het is een probleem en we weten het en we proberen en dat is duidelijk door de rekeningcommissie ook in het rapport laten zetten. Wat er, ja, waar het probleem zit en wie er wat aan zou kunnen doen. De heer Middendorp. Het strategische verhaal achter NAD. Het is natuurlijk in eerste instantie, inderdaad was de strategische, zat er geen strategische opdracht in. De opdracht was duidelijk, er moest geld bespaard worden en daar moesten, het mocht niet ten koste gaan van de kwaliteit en de kwetsbaarheid moest verlaagd worden. Daar hebben we in principe, voor zover dat mogelijk is, hebben we aan al die dingen voldaan. Dat houdt in ieder geval, dat houdt natuurlijk nooit op. Want we gaan steeds verder met de gemeentes, voor zover die capaciteit genoeg hebben, om de kwaliteit te verbeteren in de samenwerking. Of, niet alleen in de samenwerking, maar juist in, wat levert die samenwerking dan op? En dat zijn technische vooruitgangen, samenwerkingen in het beheer en onderhoud enzovoort, enzovoort.

De heer Middendorp: Voorzitter.

De voorzitter: Interruptie.

De heer Middendorp: Ik vroeg vooral omdat al gememoreerd was dat de samenwerking NAD als strategische visie een, quote unquote, afvalwaterketenbedrijf heeft. Is dat ook nu de visie, of wordt daar juist niet naartoe gewerkt? Ik bedoel, dat we meer samenwerken, dat begrijp ik. Maar wat is de visie?

De heer Van Olphen: Nou, de visie, Er was eigenlijk een hele simpele visie van, er moest bespaard worden, er moest dit en er moest dat. U gaat al, u kijkt al veel verder dan die beperkte visie. En nu, daar zitten we natuurlijk binnen het NAD mee, dat gaat weliswaar veel verder dan onze opdracht ooit was, maar de tijd staat

niet stil, de techniek staat niet stil. Dus daar wordt ook gewerkt aan van, waar willen we naartoe? Nou, daar komt dadelijk collega Houtzager ook nog met de klimaatadaptatie, waar we natuurlijk toch ook een visie op hebben. Het rioolvreemd water, nou, dat wordt genoemd. En zo zijn er meer dingen. En voor ons belangrijk dadelijk, hoe kunnen we grondstoffen terugwinnen, medicijnresten eruit, dat zal die gemeentes een zorg zijn, om het even simpel te zeggen, maar het is voor ons wel wat. En wij maken ook deel uit van het NAD, maar onze eigen problemen zijn niet de NAD-problemen. Maar goed, het is moeizaam om daar een mooie visie op elk onderdeel te doen waar wij gelijke partners zijn met de waterleidingbedrijven en de gemeentes. De visie op rioolvreemd water, nou, ja, dat is zo'n zelfde visie. Natuurlijk, hoe minder wij hebben, hoe beter het is. Dus wij proberen ook met die gemeentes samen daar te kijken, wat is voor elke gemeente, bij elke gemeente is dat anders, wat is voor die gemeentes wijsheid? En daar helpen wij mee, niet zozeer financieel, maar wel met kennis en informatie. En ik ben nog niet klaar, ik ben nog niet klaar. Regenwaterafvoer, nou, daar komt de heer Houtzager op terug, want dat is natuurlijk voor ons ook zonde van het zuiveren van regenwater. Dat blijft zo zolang er regen valt. Mevrouw Hilders komt ook, ja, met het medicijnrestenverhaal. Dat heeft in principe niks met het NAD-verhaal te maken, maar dat is een Delflandaangelegenheid, net als bioplastics en noem alles maar op. Het medicijnrestenverhaal, u bent vandaag, u bent niet mee geweest geloof ik, maar we zijn vandaag naar de S.C.H.O.O.N. geweest, de zoetwaterfabriek. Die zoetwaterfabriek, die haalt de medicijnresten er dadelijk uit. Dus wat dat betreft zijn wij bezig. Dat kost heel veel geld. In dit geval kwamen die gelden van allerlei andere fondsen waar we iets mee hebben kunnen doen. De minister van IenW heeft ook nog een potje en daar mogen wij ook, daar krijgen wij ook geld uit. Nou ja, het is niet honderd procent zeker, maar voor mijn part 99 op dit moment. Ik ben pas honderd als we het gekregen hebben. Dus wat dat betreft zijn wij goed bezig en lopen wij redelijk voorop in deze waterwereld met het uithalen van medicijnresten, in ieder geval te onderzoeken hoe we het er op de beste manier uit kunnen halen. Daar wil ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Van Olphen. Er is al een aantal keer gerefereerd aan werk met werk maken en de strategie ten aanzien van hemelwater. En dat zit in de portefeuille bij Hoogheemraad Houtzager en die wil ik nu graag het woord geven.

De heer Houtzager: Dank u wel, voorzitter. En dank u voor de vragen. Want daar ligt een belangrijke opgave voor ons, zoals ook de heer Middendorp memoreerde. Wij komen in februari met de kaders, zal mevrouw Hilders genoeg doen, de kaders voor de hemelwaterstrategie. En in die kaders voor de hemelwaterstrategie zeggen we eigenlijk, er moet een systeemswitche komen. Je hebt een gesloten systeem voor poep en pies, noem ik het maar even heel plat en je krijgt straks een systeem voor zoet water. Het is natuurlijk heel mooi dat wij, onder andere door S.C.H.O.O.N., dat wij water wat uit de zuivering komt, dat we dat tot mooi zoet water gaan omwerken, maar het is natuurlijk veel mooier dat dat water wat gratis uit de lucht valt, dat we dat gaan vasthouden en bergen in de wijk. En dat we dat gaan gebruiken in droge periodes. Op die manier zouden we moeten gaan werken, dus dan komt dat water helemaal niet meer in het riool terecht. Dan heb je helemaal geen overstorten meer, want overstorten zijn er alleen maar omdat we in periodes van grote regenval het water niet door die riolen gejast krijgen en dan hebben we een soort uitlaatklep nodig. Dus dat is zeg maar de stip op de horizon die we neerzetten en die we in de hemelwaterstrategie vervatten. En daar komt ook de vraag dan aan de orde, hoe zit dan het Delflands belang erin en zijn we ook bereid met z'n allen om zeg maar gelden vrij te maken om zeg maar op, in de gemeenten investeringen te doen die ons helpen om zeg maar die doelstellingen te realiseren? En dan komt ook de vraag aan de orde, heeft de NAD, krijgt die daar een rol in, of niet? Want je zou ook tegen de NAD kunnen zeggen van, jullie zitten nu aan de achterkant, maar kijken jullie en gaan jullie ook meekijken naar de voorkant en krijgen jullie ook een doelstelling om te zorgen dat er zo weinig mogelijk regenwater bij die afvalwaterzuivering aankomt? Nou, dat is ongeveer kort en goed

waar wij in uw richting mee komen en waar ik hoop dat ik de vragen van de heer Ranner en de heer Middendorp en indirect mevrouw Hilders mee heb kunnen tackelen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, Hoogheemraad Houtzager. Ik wil graag het woord geven aan de heer Schouffoer.

De heer Schouffoer: Ja, misschien voor een korte tweede termijn. Ik heb eigenlijk een vraag aan de heer Kretschmar, want ik heb net... Van Kretschmar, sorry. Ik heb net de heer Van Olphen horen zeggen dat het college de pen heeft vastgehouden van de onderzoekers waar het gaat om de bijdrage van de gemeente. En toen vroeg ik me ineens af, wie was dan de opdrachtgever van dit rapport? En heeft de rekenkamercommissie dat zomaar laten gebeuren?

De heer Van Kretschmar: Nou, u neemt mij de woorden uit de mond, mijnheer Schouffoer. Ik had daar ook eigenlijk de neiging om daar meteen op te reageren, maar dat zal ik dus alsnog doen. De heer Van Olphen die zei in zijn enthousiasme dat het rapport is aangepast, maar dat zou natuurlijk inderdaad ruiken naar een soort van inmenging. Nou, ik mag u verzekeren, dat is niet gebeurd. En dat zouden we natuurlijk ook nooit kunnen toelaten. We zijn een onafhankelijk adviesorgaan namens de gehele VV. Dus dat rapport is op geen letter gewijzigd, ook al had mijnheer Van Olphen dat misschien graag gewild. Wat wel is, maar dat is niet een aanpassing, maar in de oplegnotitie zoals u die kunt lezen, is nog eens uitgelegd wat NAD inhoudt en dat Delfland daar een van de partners in is. Dus daarmee zet je het ook nog eens een keer voor mensen die iets verder van de materie af staan, zet je duidelijk neer dat het dus niet zeg maar een totale Delfland aangelegenheid is, maar dat er ook een aantal partners zijn. En dat is wat de heer Van Olphen bedoeld heeft, maar hij heeft het fout verwoord.

De heer Schouffoer: Dank u wel voor uw toelichting.

De voorzitter: Dank u wel voor de verheldering. De heer Ranner.

De heer Ranner: Ik heb antwoord gehad van twee Hoogheemraden en die sloten niet precies op elkaar aan. Het probleem waar de ene Hoogheemraad mee zit, is, hij wil graag publiciteit, openbaarheid. En de ander zegt, Wij zijn nog aan het nadenken en we komen nog met een nota ergens in februari. Inhoudelijk zit er een verschil dat in het rapport van de rekeningcommissie, wordt aan het eind vermeld dat dus er nagedacht moet gaan worden over de toekomstige samenwerking en dat dus daarbij gedacht wordt aan een afvalwaterketen. Daar ben ik niet voor, daar gaat het niet om. Maar er moet wel duidelijkheid komen wat het college daarvan vindt. Want dat is uiteindelijk degene tot wie de rekeningcommissie zich met name via de VV richt. Je mag die onduidelijkheid niet laten bestaan, want als je het openbaar maakt, hou je anders de problemen juist in huis.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Ranner. Zijn er in tweede termijn nog andere leden die een opmerking willen maken? Dan wil ik de heer Belt

De heer Belt: Ja. In de commissie hebben we het ook gehad over de positie van Delfland in deze samenwerking in de afvalwaterketen. Daaruit kwam naar voren dat de Hoogheemraad Delfland vooral ziet als een van de partners. Graag willen wij nog benadrukken dat wat Water Natuurlijk betreft, Delfland een veel centralere rol in deze samenwerking zou moeten hebben. Uiteindelijk, hoe je het went of keert, komt bijna alles bij ons samen. Daarom zeggen wij dat Delfland hierin een veel meer coördinerende en aanjagendere rol zou moeten pakken, onder andere zoals bij de beweging die pas is opgestart, Klimaatkrachtig Delfland. En dit signaal willen we toch in de VV hier meegeven.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Belt. Dan wil ik nu graag Hoogheemraad Van Olphen de gelegenheid geven om te antwoorden op specifiek de vraag van de heer Ranner.

De heer Van Olphen: De heer Ranner die komt met de afvalwaterketen aan. Die wordt inderdaad genoemd. Daar hebben wij als ... absoluut nog geen beslissing over genomen. Het gaat natuurlijk, langzaam gaan we die kant op. Daar ben ik het met de rekeningcommissie en met u ook wel eens, maar in dit geval hebben we dat, is het daar nog niet, hebben we het daar nog niet over gehad. Maar u begrijpt, die duinwater, of de duinwaterbedrijven zitten er ook niet voor niks bij. Dus dat we misschien die kant opgaan en dat we daar ooit een keer met z'n allen duidelijkheid over moeten verschaffen, dat is een ander verhaal. Maar op dit moment is die duidelijkheid er voor ons niet.

De voorzitter: De heer Ranner.

De heer Ranner: Ik doe graag aan de rekeningcommissie het voorstel om als een soort nagift aan te geven dat hier nog discussie over is en dat er dus nog nadere besluiten moeten worden genomen over wat precies de NAD moet gaan doen. Want anders krijg je dat toch.

De voorzitter: Oké, dank u. Er is dus nog een

De heer Van Olphen: En dan had de heer Belt, wat had die...

De heer Belt: Heel veel. Het was meer een soort stemverklaring, hoorde ik net van mijn buurman.

De voorzitter: Nou, ik denk dat dit een mooi bruggetje is om deze discussie af te ronden. Ik ga terug naar het besluit. Er zijn twee punten, die zijn denk ik redelijk makkelijk. Dat is dat wij kennis nemen van het uitgebrachte eindrapport van de rekeningcommissie en dat wij ook kennis nemen van de brieven en zaken in reactie van het college op het eindrapport. En ik denk, een belangrijk besluit is dan punt drie, de adviezen van de rekeningcommissie over te nemen en het college te verzoeken over de voortgang van de implementatie eind 2019 te rapporteren. Alles gehoord hebbend heb ik de sterke overtuiging dat de VV achter dit besluit staat. Ja? Dan is dit besluit hiermee genomen. Dank u wel.

H Hamerstukken

H.01 Bestuurlijke P&C cyclus 2019 (BOB)

De voorzitter: Dan komen wij nu toe aan agendapunt H0.1, de bestuurlijke P&C-cyclus waarvan in eerder stadium de PvdA gevraagd heeft om daar een besprekingsstuk van te maken. Het voorstel is voortgekomen uit een vraag in de commissie BOB om te bezien of de P&C-cyclus kan worden gestroomlijnd zonder af te dingen aan kwaliteit van de besluitvorming. Het voorstel behelst de kadernota te integreren met de begroting, de bestuursrapportage over het lopende jaar te baseren op de eerste zeven maanden van het jaar en de najaarsbrief niet uit te brengen. Deze werkwijze is ook gevolgd in het laatste verkiezingsjaar 2015 en zou de VV de gelegenheid geven om eind 2019 te evalueren of deze werkwijze ook wenselijk is in volgende jaren. Maar het heeft dus heel nadrukkelijk op dit moment de scope om vast te stellen dat dat de werkwijze is voor het komend jaar. Ik wil graag de heer Hombergen de gelegenheid geven om het woord te voeren over dit agendapunt. De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Dankuwel, mijnheer de voorzitter. Inderdaad, de bestuurlijke P&C-cyclus. En dat heeft ook veel te maken, de positionering van die cyclus, met de manier waarop de komende VV volgend jaar haar rol in gaat vullen en hoe de verhouding dan zal zijn tussen het dagelijks bestuur en de VV. Wat dat betreft, het is volgend jaar verkiezingsjaar met daarin wellicht wel wat beleidswijzigingen, is het logisch om tot dit voorstel over te gaan. Maar wat mij betreft, of wat onze fractie betreft, zal dan ook eind volgend jaar heel goed gekoppeld worden, besluiten om daar al dan niet mee door te gaan, met de dan liggende werkwijze waarop de dan VV zal functioneren. Er zijn wat gedachten over uitgegaan bij de bestuursconferentie. Hele goede gedachtes. Maar het is ook de vraag hoe de volgende VV daarover gaat, dus wij willen het echt even limiteren tot het verkiezingsjaar. En dan heel uitdrukkelijk aan de invulling van de volgende VV koppelen hoe wij hiermee omgaan. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Hombergen. Ik denk dat u het heel mooi verwoordt heeft. Inderdaad, de volgende VV die gaat vanzelfsprekend over de wijze waarop zij zeg maar een bestuurlijke P&C-cyclus willen invullen. Maar het is denk ik wel belangrijk dat wij nu in ieder geval besluiten deze VV hoe we het aanstaand jaar willen doen. Volgens mij was u de enige die hier opmerkingen over had, dus ik...

Mevrouw Hilders: Bij interruptie, volgens mij werd het in de commissie wel breed ondersteund.

De voorzitter: Ja, oké. Dus ik kijk even nog naar Hoogheemraad

De heer Smits: Zoals de heer Hombergen het heeft verwoord, heeft de commissie BOB geadviseerd aan deze VV, ja.

De voorzitter: Dus dan stel ik voor om ook nu over te gaan naar het besluit. Dat heeft u voor u. En ik heb het eigenlijk nou net al kort samengevat, ik neem aan dat er verder geen behoefte is en dat besluit al, zoals het hier geprojecteerd is en zoals ik eerder heb samengevat, gesteund wordt. Dank u wel.

H.02 Energiestrategie Delfland en haalbaarheidsstudie zonnepanelen (BOB)

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt H.02, Energiestrategie Delfland en haalbaarheidsstudie zonnepanelen. En ik heb genoteerd dat de heer Hombergen, de heer Nanninga en mevrouw Hilders en ik zie ook de heer Schouffoer hier graag opmerkingen over willen maken in de eerste termijn. Ik wil graag in eerste plaats... Wie? Mevrouw Hilders. Dan geef ik u het woord.

Mevrouw Hilders: Dank u wel, voorzitter. De voorgestelde energiestrategie van Delfland, die stelt dat Delfland deelneemt aan de regionale energiestrategieregio Rotterdam-Den Haag, op pagina 2. En op 1.2 nog een keer. En in de rest, daar wordt volgens de energiestrategie Delfland een vertaling gegeven van de nationale ambities uit het klimaatakkoord, die worden vastgelegd. Dat klimaatakkoord is er nog niet. Verder wordt er gezegd dat de elektriciteitsvoorziening van Delfland kiest voor de inkoop van Nederlandse windenergie. Nou, daar wil ik graag een paar overwegingen bij geven. Ten eerste dat een energiestrategie een zeker abstractieniveau dient te hebben en dan is het uitzoeken van windenergie volgens mij wel heel specifiek en kun je dat beter vervangen door duurzame energie. En er staat ook in de energiestrategie dat het wenselijk is dat de energiestrategie continu wordt heroverwogen en dat lijkt me nou helemaal niet. Je hebt geen energiestrategie om continu te veranderen. En misschien moeten we de kaderstelling voor de VV wat verbeteren om dit juist te voorkomen. Verder is de cijfermatige onderbouwing, nou, van de energiestrategie Delfland niet zo toegankelijk. Ja, er komt een bepaalde, er komt een opgave uit die we nu nog niet kunnen voorzien, maar die zal resulteren in een commitment van Delfland. In de energiestrategie wordt de regionale klimaatopgave

gigantisch genoemd. Maar de orde van grootte, die is niet zo helder. Mijn fractie heeft navraag gedaan bij het project Bureau Leefomgeving en bij EZK. Nou, het Bureau Leefomgeving wil er niets over zeggen en verwijst een beetje schichtig door naar EZK. En bij EZK heb ik nu al drie of vier keer gebeld en ze bellen niet terug, ook al zeggen ze toen van wel. Ik kom er dus helemaal niet achter hoe de regionale energiedoelen worden bepaald. En dan zie je vervolgens nog dat er een opgave geraamd wordt voor Delfland voor ruim vijf miljoen en die staat niet in de begroting, dat wordt er dan bij gezegd. Dan heb ik verder nog vorige keer aan de commissies toe gestuurd en aan de hele VV, het advies van professor Douwe Jan Elzinga waarin wordt vermeld dat de RES-regio's een staatsrechtelijke juridische grondslag ontberen. Dat ze niet zijn aangewezen. En hij wijst op risico's van een ... zoals dat ook bij de regionale uitvoeringsdiensten is gebeurd. En ook bij de GHOR's en de veiligheidsregio's. GHOR is iets met gezondheidssamenwerking. Dat heeft erin geresulteerd dat allerlei taken die van gemeenten waren, bijvoorbeeld werden overgeheveld naar die regionale uitvoeringsdiensten. Dat zou ik heel graag willen voorkomen. En de metropoolregio Rotterdam-Den Haag is een gemeenschappelijke regio. En Delfland is daar niet bij aangesloten. En ja, wij kunnen ook niet deelnemen aan een RES-regio Rotterdam-Den Haag zonder een goed gedocumenteerd en gemotiveerd VV-besluit over de status van die RES-regio's. En dat is er niet. Het is bovendien aan de VV te besluiten over deelname aan gemeenschappelijke regelingen. En het kan niet de bedoeling zijn dat Delfland een gemeenschappelijke regeling ingerommeld wordt. Deelname aan de RES-regio zou in strijd zijn met de wet op de gemeenschappelijke regelingen, want daar is dus de boodschap van het algemeen bestuur beslist daarover. En het is ook strijdig met de positie van de Verenigde Vergadering op grond van de Waterschapswet die vergelijkbaar is met het hoofdschap van de gemeenteraad. Hoogheemraad Smits heeft in een commissie naar aanleiding van vragen van mijn fractie en het rapport van professor Elzinga toegezegd dat wij een brief krijgen over de status van de RES-regio's. Wij vinden dat de energiestrategie van Delfland niet kan worden behandeld zonder de inzichten uit de door Hoogheemraad Smits toegezegde brief. En het is mij inmiddels duidelijk, ik heb het ook nagevraagd, dat hij er zeker niet voor januari zal zijn. En een hamerstuk dat een opgave van vijf miljoen aankondigt dat niet in de begroting is opgenomen, dat verdient eigenlijk wel meer bespreking dan een hamerstuk. Nu heb ik een amendement opgesteld, maar ik wil natuurlijk wel eerst graag de reactie van de Hoogheemraad horen. En als daartoe aanleiding is, zal ik ook even om schorsing vragen. Dan heb ik verder nog twee opmerkingen over de zonne-energie, wat ook bij hetzelfde agendapunt hoort. En ik zou graag willen dat in het stuk over zonne-energie en in het onderzoek wat daarin wordt aangekondigd, aandacht wordt besteed aan zogenaamde intermitterende bronnen. Dat zijn energiebronnen die niet de hele tijd energie leveren, maar zoals wind en zon alleen als het waait en alleen als de zon schijnt. En er zijn bij die haalbaarheidsonderzoeken, zou ik graag willen dat ze goed kijken van, hoe het rendement daartoe wordt aangetast. Want dan moet er steeds worden opgeschaald met conventionele centrales. Dat schijnt het rendement heel erg aan te tasten. En wilt u dat meenemen in dat onderzoek? En verder zou ik erop willen aandringen om de inwoners heel serieus te betrekken. Gemeenten hebben dat allemaal in hun coalitieakkoorden aangekondigd, dat ze dat de komende periode willen gaan doen. En dat houdt dus meer in dan aan ze vragen of ze misschien financieel willen deelnemen, maar ook hoeveel last ze ervan zouden kunnen hebben et cetera. En dat is meer dan financieel participeren. En het is dus van groot belang om de inwoners ook op een andere manier heel goed te betrekken. En ik zou heel graag eerst de antwoorden van Hoogheemraad Smits afwachten. Ik ben erg voor uitstel. En anders heb ik een amendement en dan wil ik daarna graag even schorsing aanvragen, na de eerste ronde. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Hilders. Dan de heer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Vanuit de PvdA zal ik alvast zeggen dat mocht het amendement er komen, wij dit ook mede hebben getekend. De discussie vonden wij van belang en ook de doelstelling van dat amendement geeft ook onze richting aan. Als we kijken naar het voorstel dat nu voorligt

en de energiestrategie, denk ik dat het goed is om die energiestrategie op zich goed en voortvarend aan te pakken. Want er zijn wel een paar kanttekeningen die wij toch wel even echt goed erbij willen zetten. Ook wij hebben navraag gedaan bij mensen van het planbureau voor de leefomgeving. En naar ons idee zijn de algemene doelen en de trend die nu wordt ingezet, erg goed. Maar we hebben een paar punten. En een van die zaken is aanhaking inderdaad bij de metropoolregio van Den Haag-Rotterdam. Want inderdaad, wij zitten daar niet bij, terwijl de beeldvorming wel is dat deze RES daarbij aangehaakt wordt en dat Delfland eraan meedoet. Dus zowel als formeel punt van, meedoen met een metropoolregio als ook de communicatie-aspecten, ik denk dat we daar heel zorgvuldig mee moeten zijn. Want zelfs mensen die erg goed zijn ingevoerd in deze materie, zeggen dat Delfland of dat waterschap gewoon meedoet met de metropoolregio. Dus eigenlijk wil ik u voorstellen dat wij bij de volgende VV een soort van begeleidingsgroepje gaan formuleren om dit heel ambitieuze plan goed te begeleiden, zodat er goed wordt gekeken naar wat de formele inpassing is en wat de ontwikkeling van de ambitie is van Delfland in deze materie. En ik denk dat dit een goede vinger aan de pols rechtvaardigt. Voor de rest, goede energie, goede ambitie. Goed om hiermee van start te gaan. Maar vooral met deze kanttekening om niet overhaast te werk te gaan, wel voortvarend en de vinger goed aan de pols te houden op deze manier. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Hombergen. De heer Schouffoer.

De heer Schouffoer: Ja, voorzitter, ik wil graag eerst ingaan op de energiestrategie, daarna op de notitie over zon. En dan hoop ik misschien wat licht in de duisternis te brengen op de vraag van mevrouw Hilders waarbij RES, waar bepaald is welke RES er zijn. Want dat weet ik toevallig. De energiestrategie. Het besluit wat nu voorligt, is kennisnemen. Ja en we hebben hem gelezen, dus je kan niet ja of nee zeggen. We hebben er kennis van genomen.

De voorzitter: Vaststellen.

De heer Schouffoer: O, vaststellen. O. Nou ja, ik heb er met teleurstelling kennis van genomen en ik moet ook eerlijk zeggen dat ik er heel veel meer van had verwacht, van deze energiestrategie. Met de nota die nu voorligt, die strategie, zou het Hoogheemraadschap van Delfland tien jaar geleden echt een voorloper zijn geweest die ze vaak pretendeert te zijn. Vijf jaar geleden zou het Hoogheemraadschap met deze nota een misschien verdienstelijk lid in het peloton zijn. En ik ben eigenlijk bang dat als je zo'n nota, zo'n strategie vandaag presenteert, dat je echt bewijst dat je tot de achterlopers behoort. En ik vind dat spijtig, juist de dag dat er wordt onderhandeld over de afronding van het klimaat- en energieakkoord. Ik vind de nota en de strategie matigjes. Ik vind... Ik kan me voorstellen dat je zoiets voorlegt aan de VV als concept, misschien in een informatieve VV, maar om hem nu al in dit stadium zo vast te stellen, daar is hij gewoon niet rijp genoeg voor. Het is wel urgent om een goede energiestrategie vast te stellen. En ik zou ook kunnen begrijpen dat het college zou zeggen ja, we zijn helaas nog niet ver genoeg, we wachten ook nog eens de discussie over het klimaat- en energieakkoord af en wat daaruit terechtkomt, dus we passen hem daarop aan. Dus ik zou het college willen vragen een stuk terug te trekken en een actueel stuk te maken. Misschien intern via een scrum. En dat in februari in concept aan ons voor te leggen zodat we erover kunnen discussiëren. En dat kan dan wat mij betreft mee in de collegeonderhandelingen zodat het nieuwe college en de nieuwe VV daar een voortvarende start mee kan maken. Want die voortvarende stad is gezien de problematiek echt nodig. Dan de notitie over zon. Daar hebben we een informatieve VV over gehad, dat vond ik een prima bijeenkomst. Maar ik had na die informatieve VV een ander stuk verwacht. Ik had een melding verwacht dat de Hoogheemraad van Delfland zou gaan investeren in zonnepanelen voor eigen opwek. Ja, wat krijg ik, een rapport met een aantal locaties waar het prachtig is uitgemeten hoeveel zonnepanelen erop zouden kunnen en de mededeling

dat je daar SDE-subsidie van kan vragen en nog wat mededelingen over terugverdientijden. Voorzitter, ik vind dat echt een heel teleurstellende nota. In, er zijn al heel veel waterschappen, stuk of 20, die al investeren in zonne-PV. Soms, vaak zelf en soms met anderen. En waar ze dat met anderen doen, werkt het ook enthousiasmerend. Een voorbeeld, vorige week presenteerde het Hoogheemraadschap van Hollands noorderkwartier zijn plan om 100.000 zonnepanelen neer te leggen. Nou is Hollands noorderkwartier een stukje groter dan Delfland, ik schat zo 3 à 5 keer groter als Delfland. Ik zou het heel wenselijk vinden en ook nodig en, als het Hoogheemraadschap van Delfland wat natuurlijk veel kleiner is dan het Hollands noorderkwartier, gewoon met de mededeling zou komen dat Delfland 1000 zonnepanelen zou gaan neerleggen op Delflands terrein en installaties. Dat zou toch moeten lukken. Er is SDE-subsidie, die kan je gewoon aanvragen. Als er tijdig bij bent, dan krijg je ook gewoon een beschikking. Dan zijn die kosten ook beperkt om zonnepanelen neer te leggen en dan kan je als Hoogheemraadschap een steentje bijdragen aan de noodzakelijke energietransitie. Ik vind wat er nu gepresenteerd is teleurstellend. Ik was blij met de plannen, met de beschrijving van de plannen over de waterberging in het Westland, waarbij op een of ander plan ook rekening wordt gehouden met draaiende zonnepanelen, maar ik ben bang dat dat ook nodig is, dus naast alles wat je investeert. Met andere woorden, ik wil het college maar ook vooral de organisatie oproepen om gewoon op zeer korte termijn met een concreet plan te komen dat er 1000 of 10.000 zonnepanelen worden aangeschaft. Volgens mij heeft u daar de instemming van de VV helemaal niet voor nodig, want dat kan volgens mij gewoon binnen de mandatering voor aanschaffen voor installaties voor gebouwen en terreinen. Dank u wel. O, sorry.

De voorzitter: U zei, beloofde ook nog een toelichting op de rest.

De heer Schouffoer: Ja, de RESsen. Ja, er wordt in Nederland ongeveer gewerkt aan 30 regionale energiestrategieën en in Zuid-Holland zijn dat er zeven. De gebieden voor die RESsen die zijn niet formeel vastgesteld, maar die zijn tot stand gekomen door afspraken tussen samenwerkende gemeenten en provincies en andere partijen. In de provincie Zuid-Holland zijn er zeven, een aantal gebieden in Alblasserwaard, Hollands Midden en Rijnland zijn die ontstaan door logische samenwerkingen van de gemeenten. Sommige zijn gekoppeld aan de, inderdaad de regio's en het grappige is dat ze de gemeente die zich hier in deze regio hebben verenigd in de regionale energiestrategie Den Haag Rotterdam, hebben gezegd dat doen we op eigen titel zonder dat daar de MRDH iets mee te maken heeft. Dus de zorg van mevrouw Hilders is voor dit gebied geheel onterecht. Het is jammer, overigens, dat niemand van u informanten dat heeft kunnen vertellen. Ik snap dat het ministerie van EZK daarin afhoudend is, omdat die RESsen en die afspraken met de gemeenten ook niet door EZK zijn opgelegd en in die zin ook geen formele status hebben. Toch ben ik heel erg blij dat Delfland aan de regionale energiestrategie meedoet, want daar doet Delfland niets vreemds mee. Bijna alle waterschappen doen mee of zijn betrokken bij zo'n regionale energiestrategie, omdat dat ook een heel handig voertuig is om een steentje bij te dragen aan de maatschappelijke doelstellingen die ten bate zijn van onze belastingbetalers en ook ten bate van Delfland zelf. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Belt.

De heer Belt: Dank u voorzitter. De klimaatverandering zet door. Juist waterschappen moeten zich inzetten omdat het een, gigantische gevolgen heeft voor het waterbeheer en twee, er juist bij ons mogelijkheden liggen. Daarom heeft deze raad eerder in grote meerderheid ingestemd met de motie energieneutraal Delfland in 2025 en wij zijn blij dat het college en organisatie hiermee aan de slag zijn gegaan. Landelijk gaat het zeker niet goed. Het kabinet heeft ambitie en een grote mond in het buitenland, maar Nederland is nog steeds het slechtste jongetje van de EU-klas. De notitie die nu voorligt, het is goed dat deze er ligt. Wij vinden

wel dat het tempo omhoog moet en ook heel jammer dat er nog geen uitvoeringsplan ligt. Waar mevrouw Hilders echter de weg van uitstel kiest, zeggen wij: no time to waste en aan de slag. Vooral doorgaan met alle initiatieven die lopen en de projecten die zich goed terugverdienen, zoals net mijn buurman ook al zei: de zonnepanelen projecten. Wij willen ook dat Delfland nu al het innovatiebudget hier goed voor inzet. Daarbij verwachten wij snel, in 2019, een uitgebreid voorstel met kredietaanvragen voor overige zaken van uitvoering. Ga ik graag ook nog even in op de rest. Wij vinden dat Delfland ook hier actief moet meedoen met die regionale energie- en klimaatstrategieën. Daarbij is het natuurlijk van belang om die positie van die RES uit te zoeken, maar dat, die RESsen zijn nu nog een informeel, zoals mijnheer Schouffoer net beschreef, dus we kunnen dat beter gaandeweg uitzoeken. De energietransitie ontwikkelt zich ook continu. Het nu uitstellen omdat een nog informeel gremium niet duidelijk is, is wat ons betreft niet aan de orde. We moeten juist vol inzet blijven tonen, daardoor hebben we juist ook een goede mogelijkheid om de organisatie en de status van die RES mede in te richten en als we dat dan samen hebben gevormd, komt dat wat ons betreft ook terug in de VV. Kortom, wij zijn voor het besluit, tegen het amendement. Tegen het aangekondigde amendement. Nog een opmerking, windenergie kan wat ons betreft wel blijven staan, dat geeft juist, zoals het rapport aangeeft, een hele goede klapper en dan als laatste opmerking: wij denken sowieso dat we volgend jaar vanwege die snelle ontwikkeling van de energiestrategie al met een aangepaste strategie moeten komen. Voor nu dus nu vaststellen, no time to waste en verder aan de slag.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Belt. Dan wil ik nog, ik zou willen voorstellen om eerst even Hoogheemraad Smits de gelegenheid te geven om te antwoorden op de eerste termijn en dan kunnen we...

De heer Smits: Dank u wel voorzitter voor alle reacties die gekomen zijn op de notitie. We herinneren ons dat er afspraken zijn gemaakt in Parijs, dat is heel actueel, dus Nederland moet absoluut behoorlijk stom bij produceren om te voldoen aan de afspraken die gemaakt zijn. Dat geldt voor zowel de nationale regering, dat geldt voor provincies, gemeenten, maar ook voor de waterschappen. We hebben dat opgepakt, mede naar aanleiding van het aanvaarden van de motie Belt. Wij proberen op eigen kracht in 2025 de energie neutrale organisatie te zijn. Dat betekent dat je moet investeren in zonne-energie, dat betekent dat je moet investeren in windenergie. De discussie in de commissie BOB ging, probeer niet alleen op eigen tocht die windenergie, maar probeer ook te participeren in windmolenparken, de HVC bijvoorbeeld enzovoorts. Nou, dat gaan we doen en we gaan ook die doelstelling van 2025 gaan we halen, 2050 klimaatneutraal, dat is een wat verder gelegen doelstelling. Om dat te realiseren participeren wij, nou de heer Schouffoer heeft dat keurig uitgelegd, in de rest, dat is een samenwerkingsverband van gemeenten binnen het gebied van de delta metropool Rotterdam Den Haag. Daar participeer ik in met een waterschap, ik heb toevallig afgelopen week een coördinerend overleg gehad met de collega hoogheemraden van de waterschappen in dat gebied om te kijken wat zijn hun ambities, wat zijn onze ambities, op welke wijze kunnen we dat realiseren. En iedereen is ervan overtuigd dat we waarschijnlijk veel meer moeten doen dan wat ooit in Parijs is afgesproken en wat de Unie samen met iPool en VNG heeft geaccordeerd op dat niveau. Wij denken dat we nu nog bijvoorbeeld in Zuid-Holland bepaalde locaties windmolenparken zouden kunnen weigeren vanwege de overlast die er is. Ik krijg in toenemende mate het gevoel dat ook die situatie gepasseerd is. Met andere woorden, het is vijf voor twaalf, misschien zelfs een voor twaalf, we moeten al alle krachten bijzetten om te komen tot een bijdrage, ook vanuit Delfland. De heer Schouffoer zegt het, het is teleurstellend wat u heeft gerealiseerd. Ik zou ook graag hebben gehad dat we een concreet voorstel met zeg een vrij fors bedrag aan middelen beschikbaar hebben voor de implantatie van zonnepanelen en windenergie. Dat ziet u niet op dit moment, dat vraagt ook een heel traject, u kent dat vanuit de ervaring die u heeft, dus mijn insteek was, en de insteek van het college, probeer eerst te komen met een aantal voorstellen voor zonnepanelen en windenergie en de volgende fase is dat we de financiële middelen, of de zaak voor het komende college om financiële middelen in orde van grootte 5

miljoen, 6 miljoen, 7 miljoen te fondere om dat te kunnen realiseren. Wat ik voorstel voorzitter is dat wij met deze notitie zoals die voorligt verder aan de slag gaan en dat we proberen, ik ga mijn uiterste best doen om in onze vergadering van de commissie BOB januari, februari of zoiets, een wat verder uitgewerkt plan van aanpak te realiseren om te kijken in welke wijze wij financiële middelen die beschikbaar zijn, want de heer Schouffoer, die noemt een aantal mogelijkheden, ik wil die SDE-subsidie route graag verkennen om daarmee een vervolgstap te willen maken, maar ik zou het prettig vinden als we wat nu voorligt gedragen wordt door deze VV, met een enorme prikkel van uw kant van doe er een aantal scheppen bovenop, het is goed verstaan, om inderdaad volgend jaar te kunnen komen tot een concreet investeringsvoorstel.

Mevrouw Hilders: Bij interruptie, hoe zit het nou met de brief die u heeft toegezegd aan mijn fractie en aan de VV in de commissie.

De heer Smits: Ik stel voor dat ik dat in de route naar de eerstvolgende commissie, dat u die informatie krijgt over de positie van de RES en welke positie wij innemen in de MRDH, wat een nulpositie is. Wij nemen niet deel aan de MRDH.

Mevrouw Hilders: We nemen dit besluit toch prematuur, we weten niet wat de gevolgen zijn, we weten niet wat de status is en toch vraagt u ons om het besluit te nemen.

De heer Middendorp: Voorzitter, bij interruptie. Wij willen graag onze steun uitspreken, maar om nu een besluit te nemen, dat kan wat ons betreft ook net zo goed in februari.

Mevrouw Hilders: Zou u het besluit willen aanhouden vraag ik aan de portefeuillehouder.

De heer Smits: Voorzitter, dat zou ik niet willen, ik snuif toch dat de intentie die in deze notitie is neergelegd om verder te gaan met het implementeren van zonnepanelen en te gaan participeren in windenergie, dat vraag verdere uitwerking, sowieso. Ook al zou je bij wijze van spreken nu vandaag een investeringsvoorstel hebben neergelegd, er zijn ook consequenties die qua besluitvorming hier terug moeten komen, dus ik zou willen adviseren, neem de voorgestelde route aan met daarbij de aantekening dat u verwacht dat er een schep bovenop moet om tot een wat concreter resultaat te komen.

De heer Nanninga: Voorzitter?

De voorzitter: Is dit een interruptie, of, ja? De heer Nanninga. De heer Nanninga.

De heer Nanninga: Voorzitter, het lijkt mij een, we hebben dit stuk goed behandeld in de commissie. Het lijkt mij uitstekend om van dit stuk kennis te nemen en ook vast te stellen, want het is een eerste aanleg. Wij zijn de, het is ook meteen een stemverklaring, dat hoort u al. Wij hebben een toezegging van de Hoogheemraad, waarin hij zegt dat de concrete plannen worden voorgelegd begin volgend jaar. Nou, dat lijkt me uitstekend. Dus laten we hier verder niet de boel proberen op te halen, maar laten we actie ondernemen.

De voorzitter: Dank.

Mevrouw Hilders: Voorzitter, ik zou willen vragen om een schorsing en dan ga ik mijn amendement daarna indienen.

De voorzitter: Dan schors ik de vergadering voor 15 minuten, vijf minuten, oké. Ik zou graag de vergadering weer willen heropenen. We hebben een korte schorsing gehad, dat was ook gelegenheid om even voor het

dagelijks bestuur om te reflecteren en ik stel voor dat ik even in eerste plaats Hoogheemraad Smits de gelegenheid geef om terug te koppelen wat uit onze reflectie op basis van alle input gekomen is. Hoogheemraad Smits.

De heer Smits: Ik had, we hebben de energie dacht ik heel nuttig besteed beneden. Ik heb heel goed geluisterd naar een aantal afgevaardigden uit de VV over de energiestrategie zoals die voorligt. Tempo maken, zorgen dat we zo snel mogelijk wat investering uit kunnen komen, enzovoorts. Ik stel het wel op prijs dat wij vandaag zeg maar als het ware een soort van tussenbesluit hadden kunnen nemen en ik stel voor om de kernboodschap, we proberen dat visueel te maken via de projectoren, dat lukt waarschijnlijk net niet helemaal, maar misschien kunt u, het voorstel is om van het derde dotje, waar staat: van de elektriciteitsvoorziening, dat is de situatie als we niets doen aan de energietransitie. Dat is het einde, ja. Zal ik het gewoon voorlezen? Als u...

De voorzitter: Ik stel voor dat u het, de aanpassingen voorleest.

De heer Smits: Punt 3, de kernboodschap, daar staat het derde dotje: voor de elektriciteitsvoorzieningen kiest Delfland voor de inkoop van, er staat nu, Nederlandse wind, daar maken we van duurzame energie. En dan het allerlaatste dotje, daar staat: Delfland zal de samenwerking opzoeken met diverse stakeholders om gezamenlijk te werken aan een energie, aan een klimaat neutrale regio, punt. En dan schrappen we: dat doen we door deel te nemen aan, enzovoorts. Ik zal later nog onze positie verduidelijken in die regionale energiestrategie. Dat is het voorstel.

De voorzitter: Dank u wel Hoogheemraad Smits. Met deze verduidelijking van de kernboodschap wil ik in de eerste plaats mevrouw Hilders vragen of er nog behoefte is aan een amendement?

Mevrouw Hilders: Ja voorzitter, mijn belangrijkste bezwaar zoals het er nu staat, is dat wij vaststellen dat we deelnemen aan de RES-metropool regio Rotterdam Den Haag zonder dat we weten wat daarvan de gevolgen zijn, ik zou dat natuurlijk onverantwoord vinden, maar Hoogheemraad Smits stelt nu iets anders voor. Hij stelt voor om de wijzigingen naar de RES aan het begin en wat hij net voorlas uit de energiestrategie te halen en hij stelt ook voor om zeg maar dat Delfland gaat kiezen voor de duurzame inkoop van Nederlandse windenergie dat het gaat kiezen voor de inkoop van duurzame energie en dat is ook meer in lijn met een strategische nota, waarin je toch niet op al te gedetailleerd niveau moet komen en je later nog iets moet kunnen wijzigen. Als ik dit zo hoor en, hoe gaat dit verwerkt worden? Want op zich kan ik me hierin vinden, maar hoe gaat dit worden vastgelegd?

De voorzitter: Dus, dus dat betekent dat wij zeg maar de energiestrategie zoals die gepresenteerd is bij de vergaderstukken, dat we die zullen aanpassen en zeg maar de zinnen die betrekking hebben op RES verwijderen en ook duidelijk maken dat het gaat over inkoop van duurzame energie. Dus eigenlijk, de kernboodschap komt uit het document en wij zullen zoals hier is aangegeven deze aanpassingen maken.

Mevrouw Hilders: Voorzitter, dank voor de toelichting en er is nu geen reden meer om het amendement in te dienen, dank u wel.

De voorzitter: Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Belt eerst en dan de heer Schouffoer. De heer Belt.

De heer Belt: Voorzitter, dank. Ja, we gaan ons nu wel een beetje op glad ijs begeven, want de ene duurzame energie is de andere duurzame energie nog niet. Ik ben het ermee eens dat Nederlandse wind wel een heel

erg vergaande toespitsing is, maar hiermee komen we weer in de discussie van de duurzame energie, dat kunnen ook die IJslandse certificaten zijn en die Noorse krachtenergie, wat helemaal niks oplevert voor de energietransitie in Nederland. Dus ik hecht er sterk waarde aan dat hier wel blijft staan: Nederlandse duurzame energie.

De voorzitter: Ik kijk even naar, ik zie de Hoogheemraad Smits knikken, dus.

De heer Smits: Op zich hebben we geen bezwaren, die Noorse certificaten die tellen al niet meer mee voor de duurzame energie. Prima, ja.

De voorzitter: Dank u wel voor de verduidelijking, dus we zullen voor duurzame ook Nederlandse zetten. Nederlandse duurzame energie. De heer Schouffoer.

De heer Schouffoer: Voorzitter, de toelichting van de Hoogheemraad en de wijziging aan de schorsing die hebben mij, en vooral de toezegging door de Hoogheemraad om met een nieuw stuk in de voorloop naar het nieuwe college te komen, die hebben wij gerustgesteld. De teleurstelling is nog niet helemaal weg, maar ik zal voor het voorstel stemmen.

De voorzitter: Dank, dan zou ik nu willen vragen, is er nog behoefte, de heer Hombergen?

De heer Hombergen: Ja, het kan ook een stemverklaring zijn. Dan een stemverklaring. De PvdA die hoort graag bij de aanjagers van duurzame energie, ook vanuit Delfland. We zijn gerustgesteld door de woorden die de Hoogheemraad Smits nu zojuist heeft gezegd. De energietransitie die DB nu voor ogen heeft, die bestemmen we met instemming, maar daar mag een tandje bij. Behoeftte aan het document wat ons betreft behoefte aan verscherping om echt een kaderstellend document te worden. We hebben er ook vertrouwen in dat in 2019 dat een echt kaderstellend document kan worden vastgesteld en laten we aan de slag gaan.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Simon zag ik eerst en dan kom ik daarna bij mevrouw Hilders.

De heer Simon: Ik ben zeer tevreden met de toevoegingen. Ik ben ook zeer tevreden met de gedachtegang van Hoogheemraad dat het, het is niet eens vijf voor twaalf maar misschien is het wel een voor twaalf. We moeten hier gewoon echt alle kwaad op inzetten en ik merk ook dat dit een strategie is en daar moet ook een tandje meer bij, maar dat is ook al aangegeven. Ik ben daar zeer tevreden over, ik denk dat we hier voortvarend mee aan de slag moeten. De heer Belt heeft een aantal opmerkingen gedaan over verschillende energievormen. Uiteraard moeten we dat ook gewoon meenemen, dat we niet de verkeerde energievormen gaan gebruiken hiervoor, maar we moeten gewoon echt wat doen. Ja, ik had alleen nog een opmerking van, ik had stukken vergeleken met BOB en met de VV en ik vond het toch jammer dat de hele mooie groene regeltjes uit de energiestrategie zijn verwijderd.

De voorzitter: Dank u wel, tot slot mevrouw Hilders.

Mevrouw Hilders: Ja, dank u wel voorzitter. Ook een stemverklaring. Ik ben verheugd dat het voorstel is aangepast. Volgens mij dreigden we in strijd te gaan komen met de wetgemeenschappelijke regelingen en met de Waterschapswet op het punt van de positie van de VV. En verder hoop ik dat de brief over de status die mij is toegezegd er ligt voor de eerstvolgende commissie, dat zou heel fijn zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u, dank u wel. Dan wil ik nu graag het voorgestelde besluit in stemming brengen. Dat betekent de energiestrategie van Delfland vast te stellen met zeg maar de wijzigingen zoals we die besproken hebben en ook bij de kernboodschappen staan. Kennis te nemen van de haalbaarheidsstudie zonne-energieën te onderzoeken of participeren in windmolen initiatieven in het beheergebied van Delfland rendabel is en past bij ons beleid. Wie is voor dit besluit? Wie is tegen? Dan is dit besluit met algemene stemmen aangenomen. Dank u wel. Dan gaan we door naar, ik wil voordat we doorgaan met het volgende agendapunt over de motie doorlichting kosten watersysteem nog even Hoogheemraad Jans de gelegenheid geven om een verduidelijking te geven over de openbaarheid van de stukken rond de waterberging Westland.

Mevrouw Jans: Dank u wel voorzitter. Nog even een verduidelijking van de toezegging die bij de behandeling van de stukken calamiteitenberging Westland gedaan is over het opheffen van de vertrouwelijkheid. Voor de duidelijkheid, het opheffen van de vertrouwelijkheid geldt voor bijlage 1 verkenning en het geldt niet voor bijlage 3 financieel overzicht en bijlage 4.1, 4.2, 4.3 en 4.4 zijn de SSK-ramingen. Dat is gewoon de normale gang van zaken, dus het opheffen van de vertrouwelijkheid geldt voor bijlage 1 verkenning, punt.

De heer Hombergen: Vanuit mijn fractie toch even de vraag, na afloop van het geheel, dank u wel mijnheer de voorzitter, na afloop van het geheel neem ik aan dat ook die ramingen, of een of twee als de aanbestedingen voorbij zijn, openbaar gemaakt kunnen worden.

De voorzitter: Mevrouw Jans?

Mevrouw Jans: Ik kan u toezeggen dat de verantwoording over de afronding van dit project, de voortgang en de afronding van dit project zal plaatsvinden in de reguliere planning en controlecyclus met de reguliere verantwoordingsdocumenten.

H.06 Onderzoek motie doorlichting kosten watersysteem (BOB)

De voorzitter: Dank u wel. Dan zou ik nu graag door willen gaan naar agendapunt nummer H.06, doorlichting kosten watersysteem. De heer Hombergen heeft aangegeven, de PvdA heeft aangegeven hier vragen over te stellen. In 2017 heeft de VV de motie doorlichting kosten watersysteem aangenomen, waarin extern onderzoek werd gevraagd naar de opbouw kostentoerekening en besparingsmogelijkheden van de watersysteemkosten. U heeft het eindrapport van Twynstra Gudde ontvangen met de reactie ook van het dagelijks bestuur op dat rapport. En ik geef nu graag het woord aan de heer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Dat onderzoek heeft plaatsgevonden naar aanleiding van een motie hier ingediend door Thessa Eekhout. Dat was een VV-motie, nou is Thessa niet aanwezig en dat heeft er bij mij onder andere toe geleid dat ik dacht, ik zal het eens even goed gaan analyseren. Als u het niet erg vindt, dan zal ik er iets over zeggen. Mag dat? Opvallend is dat de opdrachtformulering die aan Thessa, aan Gudde gegeven is en de uitvoering daarvan aanzienlijk afwijkt van de door de VV in december 2017 leidende vraag. De vraag was namelijk: in welke processen en taken binnen het watersysteemtaak zijn er verdere besparingen mogelijk? Blijkens de toelichting op de motie door de indienster van de motie, was het doel om zoveel mogelijk uit het budget te halen. Dat hoort typisch bij de VVD, dat wil ik toch nog eens graag ook een keer benadrukken. Maar Twynstra Gudde, die dus het onderzoek deed, stelt in de samenvatting van het door haar uitgebrachte rapport, dat de VV bewust vraagt om een extern onderzoek omdat eventuele ingesloten gewoonten in de kostenstructuur zichtbaar worden. Twee, dat het gaat om concrete besparingsmogelijkheden op korte termijn. Twynstra Gudde concludeert evenwel dat uitgaande van de korte termijn het accent van het onderzoek ligt op de directe kosten wel op de korte termijn beïnvloedbare kosten. Daarmee zijn de

salariskosten en de kapitaallasten buiten het onderzoek gelaten. Besparingsmogelijkheden op langere termijn en de kostenopbouw samenhangend met de personeelslasten, komen dus niet aan bod. Het onderwerp van het onderzoek is met deze wijziging in de interpretatie van de opdracht sterk ingeperkt. Vervolgens constateert Twynstra Gudde, en daar zijn we het mee eens, dat de relatie tussen ambitie en doelen en de activiteiten en begrote middelen voor de onderzoeksprogrammalijnen niet altijd optimaal zijn. Dat is de praktijk, waardoor oordeelsvorming door Twynstra Gudde bij enkele activiteiten bemoeilijkt werd en die activiteiten worden uitgevoerd op basis, dat is de praktijk dus, op kennis en ervaring en aanwezige deskundigheid. En niet op basis van een heldere vertaling van doelen naar activiteit en middelen. En dit geldt met name voor beheer en onderhoudsactiviteiten. Vervolgens wordt bij de uitvoering van het onderzoek de stap gezet naar de wenselijkheid van de formulering van heldere KPI's en de vertaling daarvan naar de verrichte activiteiten. Maar hiermee is het onderzoek naar de watersysteemtaak verdere besparingen, of die nog mogelijk zijn, nog verder uit het vizier geraakt. In feite wordt een nieuwe probleemstelling ingevoerd, hoe KPI's te koppelen aan activiteiten. Maar KPI's zijn maar indicatoren inzake de voortgang van wat betreft het bereiken van doelen en niet budgettaire uitgaven, want daar ging het uiteindelijk om. Twynstra Gudde adviseert voor de eerder aangegeven beheer en onderhoudsactiviteiten de bestuurlijke, dus niet de budgettaire doelen, de daarvoor bijbehorende middelen een zerobase benadering toe te passen. Heel knap, daar ben ik het helemaal mee eens. DNH neemt deze aanbeveling over, maar stelt voor, terecht, dat op termijn van alle activiteiten te doen. Dat zou goed zijn. De vraag blijft dan, ja, maar hoe kan dan verzekerd worden dat de activiteiten worden uitgevoerd op basis van een heldere vertaling van doelen naar de activiteit en middelen? Want dat is een organisatorisch probleem, dat weliswaar vertaald kan worden met een eigen sturing op samenhang, maar is nog weinig concreet voor de lagere onderdelen in de organisatie van Delfland en vraagt dus waarschijnlijk een extra inzet van TG, Twynstra Gudde. Ten slotte bepleit Twynstra Gudde bij meerjarige inhuur van personeel de financiële consequenties van inhuur versus eigen personeel zwaarder mee te laten wegen. Hier ben ik het ook mee eens, maar hier is de relatie met die budgettaire besparingen wel aanwezig, maar heel zwak. Mijn conclusie is, van de Partij van de Arbeid, dat een motie van de VV is op een geheel eigen wijze geïnterpreteerd en verbreed naar andere onderwerpen en de VV is inmiddels niet veel wijzer. Er zou nu gepleit kunnen worden voor onderzoek in de volgende VV-periode, maar dan geleid door de rekeningcommissie, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Ranner.

De heer Ranner: Dan wil ik, hij doet het. Een opmerking over, nee ik had eigenlijk een stemverklaring op dit onderdeel aangevraagd.

De voorzitter: Sorry, ik stel voor, voordat we overgaan tot stemming, dat we eerst Hoogheemraad Smits de gelegenheid geven om te reageren op de inbreng van de heer Ranner. Hoogheemraad Smits.

De heer Smits: Dank u wel voorzitter. Er is ook intern in dit huis, maar ook binnen het college heel fors gediscussieerd over de inhoud van het rapport, de presentatiegegevens, het college heeft vooral gediscussieerd. Op bepaalde onderdelen is het wat aangepunt. Ik moet aangeven dat de afgelopen jaren bij Delfland, dat weet u, u bent erbij geweest, ik ook, motie Dijkema heeft geleid tot een vrij forse ingreep in deze organisatie. Dat betekent dat er 100 fte's zijn verdwenen per saldo, dat heeft zowel het watersysteem als de waterzuivering getroffen. Dus vanuit die context is ook gekeken naar hoe functioneert het op dit moment? Ik moet u zeggen dat ik het destijds geheel eens was met de motie die door mevrouw Eekhout is ingediend, omdat je altijd scherp moet blijven op hoe functioneert het op dit moment. Het rapport wijst uit dat, als je het in procenten uitdrukt, 24% van de kosten die worden gemaakt, die zijn niet te beïnvloeden, omdat dat

materiele kosten zijn die je sowieso moet maken. 22% gaat op aan een bijdrage die we moeten leveren aan het hoogwaterbeschermingsprogramma. 35% kapitaallasten, we hebben een heel hoge schuld als Delfland en slechts 19%, dat is een heel klein gedeelte, een vijfde, is, behoort tot de personeelskosten. Juist op dat onderdeel is in de afgelopen jaren behoorlijk bezuinigd. Nou ja, het rapport komt, daar heeft u ook kennis van kunnen nemen, zeg tot een vijftal verbeterpunten. Nou, u heeft er zelf een genoemd, het KPI en daarmee het hele traject van PI's achter de rug en je kunt een discussie aangaan, ik ben er ook wel voorstander van om ook KPI's te introduceren, je kunt werken aan het assetmanagement, daar wordt aan gewerkt, daar hebben we u over gerapporteerd. '...' budgetting, dat heeft u ook genoemd, dat is ook een punt dat opgepakt wordt en sturen op samenhang en zorgen dat je mensen wat langer vasthoudt, er scheen toch wat verloop te zijn hier. Dat zijn een aantal verbeterpunten met daarna een tweetal echte bezuinigingspunten, wat niet echt veel hout snijdt vind ik zelf. Dat is het punt van de muskusratten, daarvan zegt men van nou ja, daar zou je op kunnen bezuinigen, dat hebben wij in het college heel nadrukkelijk besproken, vinden wij van niet. En zou ook niet een echt substantieel bedrag zijn en verder blijkt dat een gedeelte van de onderhoudskosten van het watersysteem niet worden uitgegeven, dus je zou een management kunnen voeren dat je dat wel uitgeeft, of misschien dat je tot de conclusie komt van het hoeft niet. Daar zit dan enige ruimte in, maar het is niet echt substantieel. Nou, u stelt voor om deze problematiek opnieuw in de rekeningcommissie aan de orde te stellen. U weet dat ik een groot voorstander ben van de positie van de rekeningcommissie, dus ik zal zo'n besluit zeer kunnen billigen. Maar voor de rest vind ik dat wij als college het huiswerk dat we voor nu hebben meegekregen op een ordentelijke wijze hebben behandeld en aan u hebben gerapporteerd.

De voorzitter: Dank u wel, dank u wel Hoogheemraad Smits. Ik zie een reactie van de heer Schouffoer.

De heer Schouffoer: Ja, voorzitter, ik ben de VV dankbaar voor het feit dat hij het op deze manier zo bespreken en ja, ik weet niet of we dat uitgebreid gaan doen, maar ik wil graag alvast een stemverklaring afleggen.

De voorzitter: Ik, dat is prima op zich, stemverklaring, maar ik wil er wel op wijzen dat het besluit wat voorligt kennismaken is van het rapport, dus ik wil het graag in stemming brengen, maar ik neem aan dat we allemaal kennisgenomen hebben van het rapport. Maar, voordat we dan toch, ik wil u zeker niet de mogelijkheid onthouden om een stemverklaring af te leggen, voordat we aan de stemverklaringen toekomen, zie ik de heer Ranner die nog wil reageren.

De heer Ranner: Voorzitter, ik heb kennisgenomen van het standpunt van het college en ik heb in feite een herhaling gevonden van hetgeen wat ik aangaf over hoe het gegaan is. Ik heb niet kunnen beluisteren een weerlegging van de denkwijze die gevolgd is en waar ik dus kanttekeningen bij zet en ik begrijp dus van de heer Smits dat die best even te '...' is om bij een volgende periode de rekeningcommissie zo'n opdracht mee te geven of ook niet. Kijk, dan maakt het mij ook niks uit, want waar het uiteindelijk om gaat, is dat wij ook in de sfeer van het watersysteem bezuinigingen moeten aanbrengen en of die nou op de korte termijn baat opleveren of op de lange termijn voordelen opleveren, dat is mij een worst. Want waar het uiteindelijk om gaat is dat Delfland gewoon beter moet gaan functioneren en daarmee ben ik wel op de lijn van mevrouw Eekhout. Want dat is dus in feite in ons aller belang en dan moet je in feite de grenzen ruimer houden en niet zeggen, ik ga nu sterk beperken. Dus laten we die discussie daarmee ophouden en dus in feite maar constateren dat dan in de volgende periode deze zaak nog eens een keer goed bekeken wordt.

De heer Smits: Maar mag ik daartegenover stellen dat wij de afgelopen jaren een beleid hebben gevoerd wat ertoe heeft geleid dat wij zeg, de vermogenspositie van Delfland behoorlijk hebben weten te verbeteren. Er ontstaat als het ware ruimte om in de sfeer van investeren een aantal zaken te doen. Er is ruimte, desgewenst,

om iets te doen in de sfeer van de tarieven. Al die mogelijkheden zijn er. Met andere woorden, er is de afgelopen jaren een beleid gevoerd waardoor die ruimte kon ontstaan. En u zoekt naar een ruimte die er al is.

De heer Ranner: Die laatste opmerking. Ik doe dat vanuit de geest van mevrouw Eekhout, die daar dus een jaar geleden mee gekomen is en toen ook in feite op dezelfde bezwaren had kunnen stuiten, maar dat niet gebeurd is. Ik heb, tuurlijk, ik zit hier al acht jaar of zo in deze VV, ik heb al die ontwikkelingen meegemaakt, dat ontken ik niet. Alleen het is wel eens een keer heel nuttig om gewoon met een onbevangen blik naar deze problematiek te kijken. Dat is alles.

De voorzitter: Ik denk dat wij elkaar allemaal kunnen vinden dat we er belang aan hechten, ja. De voorzitter wordt het woord ontnomen, maar ik denk dat we het allemaal eens zijn dat we er ontzettend belang aan hechten dat alle gelden worden die worden uitgegeven doelmatig besteed worden en wat u, ik interpreteer uw oproep om niet alleen te kijken naar de korte termijn, maar ook naar de langere termijn. Ik denk dat er een heel vraagstuk nog aankomt van hoe gaan wij om met zeg maar bijvoorbeeld de investeringsopgaven voor de lange termijn en daar moet vanzelfsprekend heel kritisch naar gekeken worden en ik denk, ik ga ervanuit dat dat onderwerp terugkomt ook in een nieuwe bestuursperiode. Ik zou deze discussie nu willen sluiten en...

De heer Van Kretschmar: Als het mag...

De voorzitter: Ja, de heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Dat is dan misschien een iets algemenere opmerking, maar ik beluister ook uit de woorden van de heer Ranner dat zeg maar, dat er toch een verschil tussen wat het rapport nou laat zien en wat destijds de vraag was en ik zou het college willen meegeven dat ook in het vervolg daar met name goed op te letten als hier toezeggingen worden gedaan dat we dan ook wel datgene uitzoeken wat ook is toegezegd. En als daar verschil in ontstaat, wat ik nu beluister, dan is dat natuurlijk toch heel jammer, want dat zou volgens mij niet nodig moeten zijn en er zijn nog wel meer toezeggingen die moeten worden uitgezocht, dus vandaar.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van Kretschmar, goed begrepen. De heer Simon, heeft u behoefte aan een stemverklaring?

De heer Simon: Nou, voorzitter, uiteraard heeft u erop geattendeerd dat dit een stuk ter kennisname is, maar ik wil graag toch mijn ja, visie van mijn partij eigenlijk op dit stuk geven en inderdaad als dat kan in een stemverklaring uiteraard.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Simon: Dank u wel. Twynstra Gudde is een gerenommeerd onderzoeksbureau en heeft best een leuk leesbaar verslag afgeleverd en komt met inderdaad voor onze partij een hele belangrijke suggestie om een keer te kijken naar de muskusrattenbestrijding. En de conclusies uit het rapport, daar staan wij gewoon helemaal achter en dat daar gewoon naar gekeken moet worden. Helaas vindt het college dat niet en dat vinden wij zeer teleurstellend. Sterker nog, er wordt gehint op een strategie binnen waterschappen naar totale verwijdering en dat vinden wij uitermate dramatisch, dank u wel.

De voorzitter: Nou weet ik niet meer helemaal zeker, was het de heer Schouffoer die ook nog behoefte had aan een stemverklaring? Anders zou ik deze discussie willen afsluiten en stellen dat we het besluit vaststellen dat we kennisgenomen hebben van het rapport en de reactie van het college op het rapport. Dank u wel.

H.04 Procedure behandeling begrotingswijziging 2019 en ontwerpbegroting 2020 Het Waterschapshuis (BOB)

De voorzitter: Dan komen wij nu bij de echte hamerstukken. Dan moet ik even teruggrijpen of ik niks oversla. Dan hebben we in de eerste plaats H.04 procedure behandeling begrotingswijziging 2019 ontwerpbegroting 2020 het waterschapshuis. Het is een hamerstuk, is er behoefte aan een stemming? Nee. Dan is daarmee het voorgestelde besluit vastgesteld.

H.05 Kaderbrief 2020 GR Het Waterschapshuis (BOB)

De voorzitter: Gaan we door naar de kaderbrief 2020 gemeenschappelijke regelingen waterschapshuis. Dat is weer een besluit ter kennisgeving aannemen. Is er behoefte aan stemming, ik denk van niet. Dank u wel. Dan is dit besluit ook vastgesteld.

H.09 Betonreparatie gemaal Parksluizen (SWW)

De voorzitter: Gaan we door naar hamerstuk H.09 betonreparatie gemaal Parksluizen. Is er behoefte aan een stemming? Nee? Dan is ook het voorgestelde besluit over het investeringsplan voor betonreparatie gemaal Parksluizen om dat vast te stellen en het uitvoeringskrediet ter grootte van 210.000 euro ook beschikbaar te stellen voor deze betonreparatie gemaal Parksluizen. Dank u wel.

H. 10 Diverse peilbesluiten (SWW)

De voorzitter: Dan kom ik bij het laatste hamerstuk. Dat zijn diverse peilbesluiten. Is er behoefte aan een stemming? Nee. Ik ga niet alle peilbesluiten oplezen, maar dan zijn deze bij deze vastgesteld. Dank u wel. Dan komen wij nu, naderen we het einde van deze VV en dan komen we bij de moties. Er is in de eerste instantie is een motie ingediend over cultureel erfgoed. Dank u wel. Is er behoefte dat ik de hele motie voorlees? Want het is nogal een lange tekst, maar ik constateer dat de motie is ingediend en ondertekend door fracties Ongebouwd, ChristenUnie-SGP, 50PLUS, Integer Liberaal, Westland Natuurlijk, Partij voor de Dieren, Water Natuurlijk, Bedrijven, de PvdA en de AWP. Dus heb ik er nog een, nee, dit zijn alle partijen, wat zegt u? Even kijken, CDA niet, nee. Ik constateer dat er ontzettend veel fracties zijn die de motie cultureel erfgoed willen indienen. Ik denk dat wij als Hoogheemraadschap Delfland ons culturele erfgoed zeg maar heel erg hoog moeten houden. Wij zijn een waterschap, misschien niet het oudste in Nederland, maar denk ik het een na oudste. Dat betekent dat wij, dat hebben wij ook denk ik gedaan met de manier waarop zeg maar het hele gemeenlandshuis hier zeg maar gerenoveerd is, dus ik waardeer heel erg het signaal van de VV om inderdaad maatregelen te nemen dat wij inderdaad alles doen om zeg maar met gepaste eerbied om te gaan met alles wat wij meedragen uit het verleden. Dus uw, ik snap uw intentie. Ik denk ook dat, ik ervaar deze motie ook eigenlijk als een oproep om ons culturele erfgoed door te zetten. U heeft het over de portretten, galerijen, als ik het zo even mag noemen, maar u heeft het ook over gebruiken als hensbekers et cetera bij officiële ceremonieën zoals die ook bijvoorbeeld bij mijn installatie gebruikt zijn. Ik waardeer heel erg het feit dat u hier veel waarde aan hecht. Ik denk dat het goed is om dan nog eens even goed te kijken naar wat is dan precies zeg maar, wat zijn dan precies de gebruiken. Want ik weet dat u ook doelt op het gebruik van hensbeker bij zeg maar de installatie van de nieuwe VV en ik denk dat het, wat ik wil voorstellen dat is dat wij deze motie overnemen en wel even goed uitzoeken van hoe we hier nou precies dan zeg maar vorm aan geven. Wat

betreft de portretten, volgens mij is er nooit besloten om zeg maar de portretten definitief te verwijderen. Ze zijn wel verwijderd tijdelijk om zeg maar de restauratie te kunnen vormgeven, nou ik, zeg maar uw wens om nu dat die renovatie vormgegeven heeft om deze portretten weer zeg maar herkenbaar op te hangen is duidelijk en ook daar willen we even nu in het DB over de kerst heen over praten hoe we dat precies dan willen doen. Dus met deze, dat is zeg maar de reactie op de motie. Ik wil hem graag zeg maar voor u in stemming brengen. De motie op zich is duidelijk, maar hij staat ook hier, dus mag ik aan u vragen om, een stemverklaring, ja, de heer Hombergen.

De heer Hombergen: Korte stemverklaring van mijn partij. We stemmen in met deze motie. We roepen wel, dat wilde ik dus precies in herinnering roepen, we hebben ooit een eindejaarsmotie gehad over immaterieel erfgoed en dat hebben we gedaan voorafgaand aan de renovatie van het gemeenlandshuis en daar noemden we met name het tikkend klokje bij en ik roep u die toen aangenomen motie in herinnering en ik denk dat we die gewoon even hierbij moeten betrekken over het immaterieel erfgoed en ook een ordeorganisatie als Delfland bij zich heeft, dan maken we een heel mooi besluit.

De voorzitter: Prima, dat is ook precies de reden dat ik even de tijd wil nemen om even te kijken als we deze motie meenemen in de context van eerdere oproepen. Zijn er, is er nog behoefte om verdere toelichting te geven of stemverklaringen te geven? Ik zie twee, de heer Middendorp eerst.

De heer Middendorp: Ja, voorzitter, u triggerde mij zojuist met uw opmerking dat de VV kan besluiten dat we de portrettengalerij ophangen, maar dat u daarna in het DB er nog even over wilt praten. Dat is natuurlijk uw goed recht, maar volgens mij is de VV kaderstellend, dus als wij besluiten dat die portrettengalerij wordt opgehangen, wordt die gewoon opgehangen. Dat heb ik toch goed begrepen.

De voorzitter: Ik

De heer Middendorp: Ja, voorzitter, dat laatste is natuurlijk niet waar, u kunt die motie naast u neerleggen.

De voorzitter: Wat zegt u? Het signaal van, laat ik direct even, het signaal van zeg maar heel veel fracties is heel duidelijk dat u daaraan hecht dat die portrettengalerij weer zichtbaar wordt. Nou, daar zullen we wat aan doen, maar u zegt ook, u hecht er ook aan om andere gebruiken bij wijze van spreken levend te houden, nou en dan denk ik ook laten we dan het ook even heel zorgvuldig doen, dat we niet even denken van ja wij denken dat het zo wel gegaan is, maar laten we even dan de tijd ook nemen dat we goed weten, wat is dan precies zeg maar het mos, als ik het dan zo mag noemen, van Delfland en dan gaan we het straks ook bij toekomstige ceremonieën ook conform dat mos doen. Zo moet u het inzetten. De heer Nanninga.

De heer Nanninga: Het mos van Delfland, ja. Voorzitter, we laten natuurlijk de uitvoering van de motie uiteraard aan u over en u weet het beste hoe u dat moet doen, dus vertrouwen daarin.

De voorzitter: Dan wil ik nu, ik denk dat het goed is dat de motie formeel even in stemming gebracht is, dus willen de leden die voor deze motie zijn nu hun hand opsteken? Ja? En wie is tegen de motie? Dan is deze motie aangenomen, dank u wel. Dan, natuurlijk, mevrouw Van der Burg.

Mevrouw Van der Burg-van Leeuwen: Voorzitter, deze motie heeft veel draagvlak en sympathie geoogst. De woorden van de jeugddijkgraaf van zojuist, mevrouw Taal, ik leid met trots de andere jeugdwaterschappers rond in dit gebouw. Een belangrijk onderdeel is dat op korte termijn de portrettengalerij van de oud dijkgraven wordt ingericht op de daarvoor bestemde plaats. Voorzitter, ik wil hierbij graag de suggestie doen

om bij de onthulling de nog drie levende oud dijkgraven uit te nodigen. We hebben het dan over de oud dijkgraaf Van Haersma Buma, Zevenbergen en Van den Berge. Met deze laatste heeft u nog niet zo lang geleden een kennismakingsgesprek gehad. En ook ik heb recent nog contact met de heer Van den Berge gehad. Hij zou een uitnodiging zeker bijzonder waarderen.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van der Burg, we nemen dat mee. Dus we gaan de motie uitvoeren, dank u wel. Dan wil ik nu, er is nog een motie ingediend, klare taal. De heer Nanninga. Dank u wel. Wordt deze motie ook, ik neem aan met het nieuwe licht dat de motie leesbaar is voor iedereen, dat ik hem niet helemaal hoeft op te lezen. Ik wil wel zeggen dat de motie opnieuw ondertekend is door heel veel fracties Water Natuurlijk, Algemene Waterschapspartij, Natuur, CDA, Bedrijven, Gebouwd, Ongebouwd, PvdA, 50PLUS, CU SGP, Partij van de Dieren, Integer Liberaal en Westland Natuurlijk. Dat is bijna Delfland breed. Dat constateert, dus...

De heer Houtzager: Voorzitter, bij interruptie, de VVD is niet gevraagd om de motie te ondertekenen, maar bij deze doet die dat graag.

De heer Nanninga: Bij interruptie, ik heb overleg gehad met de heer Van Adrichem, hij kon er helaas niet bij zijn. Maar ik had zijn steun.

De voorzitter: Dat is bij deze dan ook helemaal bevestigd en duidelijk dus het is een motie die Delfland breed wordt ingediend. Mijn voorstel is, als u dat wilt, oké. Dank u wel. De heer Nanninga.

De heer Nanninga: Zo zijn de mores. Voorzitter, dit is ook een motie eigenlijk ook enigszins in het verlengde van de vorige van iets van de zichtbaarheid van het Hoogheemraadschap van Delfland. Wij hebben indertijd een discussie gehad over de autootjes die de monsterring uitvoerden, daar kwam ook meteen het logo op van de uitvoerende organisatie, dat is teruggedraaid. En je ziet nu bijvoorbeeld ook, ik heb indertijd in de campagne een foto van mijzelf laten maken bij het, de afvalwaterzuiveringsinstallatie Houtrust, daar stond toen nog mooi ook het Hoogheemraadschap van Delfland op. Inmiddels is dat ook allemaal weggedrukt door Delfluent en ik vind de zichtbaarheid van Delfland, het Hoogheemraadschap komt in de verdrukking. Nou, vandaar mijn motie. Het belangrijkste contactmoment wat wij hebben met onze bewoners, de ingelanden van dit gebied is de aanslag en het bizarre is, in die aanslag komt eigenlijk dat Hoogheemraadschap niet aan bod. Ik heb er veel werk aan gehad om al die beveiligde pagina's weer om te toveren in een Word-document zodat u daar kennis van kon nemen. De bijlage is inmiddels aangepast op verzoek van de commissie en de VV. Nu de aanslag nog, zodat wij goed kunnen zien van wie die afkomstig is. Dat kan met een heel kleine tekstjes, kan dat al op de pagina's van mijn overheid. Een minimale inspanning. Ik vraag geen grootse dingen hoor, want dat wordt allemaal weer duur en ingewikkeld, maar ik begrijp uitstekend dat u met deze motie uit de voeten kunt, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel de heer Nanninga. Ik denk dat wij het allemaal ontzettend eens zijn dat het belangrijk is dat zeg maar onze inwoners begrijpen van wie nou de aanslag komt. Wie mag, staat mij toe om een korte anekdote te vertellen. Mijn moeder is vorig jaar naar deze regio verhuisd en het toeval wil dat de eerste brief die ze op haar nieuwe adres kreeg, dat was de aanslag van het Hoogheemraadschap Delfland en ik was erbij toen de brief op de mat viel en ik heb die voor haar geopend en ik moet u eerlijk zeggen, ik was erg onder de indruk van het feit dat er niet alleen de formele aanslag was, maar ook zeg maar die flyer als ik het dan maar even noem van Delfland zodat je direct in context zag, waarom krijg je nou deze aanslag, dat was grafisch verbeeld, dus ik dacht echt van nou complimenten aan eigenlijk de organisatie, dat was de eerste keer dat ik dat zag. Ik begrijp...

De heer Nanninga: Ik heb er de complimenten voor gegeven.

De voorzitter: En ik begrijp dat u eigenlijk nog een stap verder wilt gaan, want u wilt het liefste dat op de eigenlijke aanslag ook zeg maar het logo van Delfland staat. Wat ik zou willen toezeggen, dat is dat we naar de uitvoerbaarheid hiervan kijken. Dan zult u zeggen, waarom is dat niet direct een ruiterlijk ja, dat gaan we doen? Dat heeft ermee te maken dat ik begrepen heb dat zeg maar de manier waarop de aanslag bij de inwoners terechtkomt, dat dat nogal verschillend is. Er zijn plekken waar de aanslag gecombineerd wordt ook met andere gemeentelijke belastingen. Er zijn andere plekken zoals zeg maar in Den Haag waar het inderdaad een aanslag is puur van het Hoogheemraadschap Delfland. Dus we moeten gewoon even goed kijken naar de uitvoerbaarheid hiervan en ook zeg maar welke kosten dat eventueel met zich meebrengt, want het zou kunnen betekenen dat de RBG bij wijze van spreken diverse separate runs moet doen, een voor dit gebied en dan, en waar dat gecombineerd is met andere belastingen een andere run. En dat is de reden dat wij, dat we naar de uitvoerbaarheid willen kijken en daarop terug willen komen, maar het mag duidelijk zijn: uw wens om duidelijk te maken van waarom je deze aanslag krijgt en van wie dat is, ja daar, dat is geen discussiepunt.

De heer Nanninga: Voorzitter, dank u wel. Ik heb ook specifiek gerefereerd naar mijnoverheid.nl. Er gaan natuurlijk steeds meer, ik denk niet eens meer dat ik nog een papieren aanslag krijg. Of u ook specifiek naar dat element wilt kijken.

De voorzitter: Dat nemen we mee. Ja, ik denk dat het eigenlijk niet nodig is om deze motie in stemming te brengen, gelet op dat alle fracties hem hebben ingediend. Dus bij deze heeft u de toezegging en hoe wij met deze motie omgaan daar komen we op terug.

De heer Nanninga: Voorzitter, ik vind het toch leuk als de handen nog even omhooggaan.

De voorzitter: Dan gaan wij dat bij deze doen. Oké. Wij '...' dat de motie unaniem is aangenomen. Dank u wel. Dan kijk ik even, volgens mij hebben wij alle, de heer Hombergen. De rondvraag, er is geen rondvraag. Laatste opmerking dan.

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de voorzitter. We hebben nu vergaderd hier. Bij het begin van de vergadering heeft u ons verrast. Het licht schijnt in de duisternis en ik zou graag willen zeggen dat wij het volle licht hebben overlegd. Helaas is er een lampje stuk. Maar ik zou toch even willen zeggen, met dit licht vergaderen, dat is bijzonder veel prettiger, complimenten voor het initiatief en ook complimenten voor de uitvoering, want het is zeer smaakvol gedaan en nou, ik denk dat dat een mooie afsluiting is van deze vergadering dat we met het volle licht en volle verstand dit hebben gedaan.

S. Sluiting

De voorzitter: Dank u wel, dan sluit ik de vergadering om twintig over vier. Dat betekent dat we nu de gelegenheid hebben, nee, nee, dat we nu de gelegenheid hebben om ons bij de kerstborrel te voegen. Dank u wel.